

Basvillkor - Kontorsplus

Version 1

Beteckning B 9

2008-01-01

Innehållsförteckning

1 EGENDOMSFÖRSÄKRING - KONTORSPLUS	4	2.1 AVBROTTSFÖRSÄKRING.....	29
1.1 VEM FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR.....	4	2.1.1 Vem försäkringen gäller för	29
1.1.1 Försäkringstagaren	4	2.1.2 När försäkringen gäller	29
1.1.2 Annan än försäkringstagaren	4	2.1.4 Försäkrat intresse	29
1.2 NÄR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER.....	4	2.1.5 Försäkringsbelopp/Högsta ersättning ..	29
1.3 VAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER.....	4	2.1.6 Självrisk och karens.....	30
1.3.1 På försäkringsstället	4	2.1.7 Försäkrade skadehändelser	30
1.3.2 På annan plats	4	2.1.8 Räddnings- och extrakostnader.....	31
1.4 FÖRSÄKRAT INTRESSE	5	2.1.9 Säkerhetsföreskrifter	31
1.5 FÖRSÄKRAD EGENDOM OCH FÖRSÄKRINGSBELOPP.....	5	2.1.10 Skadevärderingsregler	31
1.5.1 Försäkrad egendom	5	2.1.11 Ersättningsregler.....	32
1.5.2 Försäkrings belopp/Högsta ersättning ..	5	2.1.12 Skaderegleringsbestämmelser	32
1.5.3 Investering och prisändring	6	3 ANSVARSFÖRSÄKRING	34
1.5.6 Uppgiftsskyldighet	6	3.1 FÖRSÄKRADE PERSONER OCH FÖRSÄKRAD VERKSAMHET	34
1.6 SJÄLVRIK	6	3.2 NÄR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER	34
1.7 FÖRSÄKRADE SKADEHÄNDELSE.....	6	3.3 VAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER	34
Allmänna undantag/Ersättningsbegränsningar	6	3.5 FÖRSÄKRINGSBELOPP	34
1.7.1 Brandförsäkring	7	3.5.3 Egendom som bearbetas, installeras monteras m m	34
1.7.2 Vattenskadeförsäkring.....	9	3.5.4 Egendom under lyft eller transport.....	35
1.7.3 Inbrottsförsäkring.....	10	3.5.5 Dataregisteransvar	35
1.7.4 Rånförsäkring	12	3.5.7 Avfallshantering	35
1.7.8 Plusförsäkring	13	3.6 SJÄLVRIK	35
1.8 RÄDDNINGS- OCH RÖJNINGSKOSTNAD....	15	3.7 FÖRSÄKRINGENS OMFATTNING	35
1.8.1 Räddningskostnad.....	15	3.7.1 Försäkringens omfattning	35
1.8.2 Röjningskostnad.....	15	3.7.2 Trygg-Hansas åtagande	36
1.9 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER	16	3.7.4 Ekonomisk och ideell skada vid dataregisteransvar	36
Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts.....	16	3.7.10 Undantag	36
1.9.1 Brandförsäkring	16	3.12 SKADEREGLERINGSBESTÄMMELSER	41
Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts.....	17	3.12.1 Anmälan om skada	41
1.9.2 Inbrottsförsäkring.....	19	3.12.2 Skyldighet vid skadereglering	41
1.9.3 Egendomsförsäkring - Dator och Datainformation	22	3.12.4 Oriktiga uppgifter m m	41
ALLMÄNNA FÖRESKRIFTER.....	23	3.12.5 Rättegång	42
1.10 SKADEVÄRDERINGSREGLER	24	3.12.6 Uppgörelse i godo.....	42
1.10.1 Maskiner/Inventarier.....	24	3.12.7 Ansvarsbegränsning i avtal.....	42
1.10.2 Varor.....	25	3.12.8 Dröjsmålsränta.....	42
1.10.3 Ritningar, arkivalier, data- information och programlicenser	25	3.12.9 Mervärdesskatt	42
1.10.4 Värdehandlingar och värdebevis.....	26	4 RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING	43
1.10.5 Kundens egendom	26	4.1 FÖRSÄKRADE PERSONER OCH FÖRSÄKRAD VERKSAMHET	43
1.10.6 Arbetstagares egendom	26	4.2 NÄR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER	43
1.11 ERSÄTTNINGSREGLER.....	26	4.3 VAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER	43
1.11.1 Panträtt i fast egendom	26	4.5 FÖRSÄKRINGSBELOPP.....	43
1.11.2 Ersättningsregler i övrigt	26	4.6 SJÄLVRIK.....	44
1.11.3 Tidpunkt för betalning av ersättning samt räntebestämmelser	27	4.7 FÖRSÄKRINGENS OMFATTNING	44
1.12 SKADEREGLERINGSBESTÄMMELSER	27	4.7.1 Vilka tvister försäkringen gäller för	44
1.12.1 Anmälan om skada.....	27	4.7.2 Vilka tvister försäkringen inte gäller för ..	45
1.12.2 Anspråk på ersättning	27	4.7.3 Vilka kostnader försäkringen gäller för 46	
1.12.3 Skyldighet vid skadereglering	28	4.7.4 Vilka kostnader försäkringen inte ersätter	46
1.12.4 Oriktiga uppgifter med mera.....	28	4.8 OMBUD.....	47
2 AVBROTTSFÖRSÄKRING	29		

Basvillkor - Kontorsplus

4.9	PRESKRIPTION	47	5.1.2	Maskiner/inventarier	49
4.10	SÄRSKILDA BESTÄMMELSER AVSEENDE RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING FÖR FASTIGHETSÄGARE (GÄLLER FÖR FÖRSÄKRINGTAGAREN SOM ÄGARE OCH BRUKARE AV FÖRSÄKRAD FASTIGHET)	48	5.1.3	Varor	49
4.10.1	Försäkrade personer och försäkrad verksamhet	48	5.1.4	Ritningar, arkivalier, datainformation och programlicenser	50
4.10.2	När försäkringen gäller	48	5.1.5	Pengar, värdehandlingar och värdebevis	50
4.10.7	Försäkringens omfattning.....	48	5.1.6	Kunders egendom	50
5	DEFINITIONER - FÖRKLARINGAR ..	49	5.1.7	Arbetstagares egendom	50
5.1	OBJEKTTYPEN	49	5.2	ÅTERSTÄLLANDE.....	50
5.1.1	Byggnad	49	5.3	VÄRDERING	50
			5.4	DEFINITION AV TÄCKNINGSBIDRAG	51
			5.5	ÖVRIGT	51

1 Egendomsförsäkring - KontorsPlus

1.1 Vem försäkringen gäller för

1.1.1 Försäkringstagaren

Försäkringen gäller endast för försäkringstagaren såsom ägare till försäkrad egendom.

1.1.2 Annan än försäkringstagaren

Försäkringen gäller dessutom för både försäkringstagaren och ägaren, om försäkrad egendom

- köpts enligt avbetalningskontrakt
- disponeras enligt leasingkontrakt, hyrts eller lånats
- är mottagen i kommission
- tillhör kund
- tillhör arbetstagare

i den mån ägaren inte har rätt till skadeersättning genom egen försäkring och under förutsättning att försäkringstagaren

- enligt lag eller skriftligt avtal är skyldig att ersätta skada eller
- i skriftligt avtal med ägaren åtagit sig att försäkra egendomen.

1.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffat under försäkringstiden om försäkringen varit i kraft.

1.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom Norden

1.3.1 På försäkringsstället

Försäkringen gäller för försäkrad egendom inom *försäkringsställe* som angetts i försäkringsbrevet.

1.3.2 På annan plats

1.3.2.1 Brand-, vatten- skade-, inbrotts- samt plusförsäkring

Vid förvaring av försäkrad egendom på annan plats inom Norden än inom angivet *försäkringsställe* gäller försäkringen

- intill försäkringsbeloppet, dock högst 5 basbelopp, på *tillfällig förvaringsplats* (längst 12 månader). *Med tillfällig förvaringsplats avses inte
 - plats som försäkringstagaren stadigvarande innehar eller nyttjar
 - plats hos kund, leverantör eller legotillverkare där försäkringstagaren stadigvarande förvarar egendom.

Undantag

Försäkringen gäller inte för egendom

- som försäkringstagaren yrkesmässigt hyr ut eller leasar ut
- inom *arbetsområde*
- under transport utanför försäkringsstället annat än enligt 1.7.8.
- bestående av *pengar och värdehandlingar samt värdebevis*.

1.3.2.1.1 Inbrottsförsäkring

För inbrottsförsäkrad egendom, på annan plats än försäkringsställe, gäller utöver ovanstående att säkerhetsföreskrift enligt Skyddsklass 1 ska vara uppfylld, (se 1.9.2.1.1). Vid förvaring av egendom i bostad gäller som särskild säkerhetsföreskrift att fönster ska vara stängda och reglade samt dörrar vara låsta.

Påföljd

Beträffande säkerhetsföreskrifter och påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts - se 1.9 Säkerhetsföreskrifter.

Högsta ersättning

För varor eller *kunders* egendom bestående av *stöldbegärlig ersättning* egendom begränsas ersättningen till att gälla för högst 0,5 basbelopp. Detta gäller oavsett om försäkringsbeloppet för sådan egendom är högre på försäkringsstället.

1.3.2.2 Rånförsäkring

Försäkringen gäller även på annan plats inom Norden vid arbetstagares tjänsteutövning.

1.4 Försäkrat intresse

Försäkringen avser endast sådan skada som består i att försäkrad egendoms värde minskas eller går förlorat.

1.5 Försäkrad egendom och Försäkringsbelopp

1.5.1 Försäkrad egendom

Försäkringen omfattar egendom som angetts med objekttyp eller på annat sätt i försäkringsbrevet. Beträffande egendoms indelning i objekttyper, se kapitel 5 (Definitioner - Förklaringar).

1.5.1.1 Undantagen egendom

Försäkringen gäller inte för

- trafikförsäkringspliktiga fordon och släpfordon till dessa
- motorfordon, traktorer, terrängmotorfordon och truckar
- motorredskap vikt över 2 000 kg
- motorredskap under 2 000 kg, men där den väsentliga funktionen består i persontransport eller godsflyttning
- luftfartyg, svävare, hydrokopter, skepp och båtar.

1.5.2 Försäkrings belopp/Högsta ersättning

Försäkringen gäller med de försäkringsbelopp (högsta ersättning) som angetts i försäkringsbrevet för varje slag av egendom. Följande egendom ingår intill nedan angivna belopp eller högre om så framgår av försäkringsbrevet.

- *maskiner/inventarier* och varor ----- 100 000 kr
- *ritningar, arkivalier och datainformation*----- 100 000 kr
- *pengar, värdehandlingar och värdebevis*
 - förvarade på angivet försäkringsställe i låst godkänd värdeförvaringsenhet ----- 20 000 kr
 - förvarade på annat sätt på angivet försäkringsställe----- 0,2 basbelopp
 - vid rån och överfall ----- 0,5 basbelopp
- *kunders egendom* (dock inte *pengar, värdehandlingar och värdebevis*) -----30 000 kr
- *arbetstagares egendom per arbetstagare* ----- 0,2 basbelopp eller belopp enligt kollektivavtal

- skylt ----- 1basbelopp
 - förhyrd lokal (inkl glas som hör till byggnad) ----- 1 basbelopp
- om försäkringstagaren enligt hyresavtal är skyldig att svara för skadan.

För vissa skadehändelser finns ersättningsbegränsningar. Dessa anges under respektive punkt i villkoret.

1.5.3 Investering och prisändring

1.5.3.2 Maskiner/inventarier och Varor

Det vid försäkringsårets början i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppet för *maskiner/inventarier* och *varor* anses därefter vid varje tidpunkt höjt med det belopp, varmed den försäkrade egendomens värde ökat genom dels investering, dels prisändring från försäkringsårets början.

Maskiner/inventarier

För *maskiner/inventarier* är den sammanlagda värdestegringen genom investering och prisändring begränsad till 30 % av senast uppgivet försäkringsbelopp.

Varor

För *varor* begränsas värdestegringskyddet att gälla endast för prisändring och gäller intill 20 % av senast uppgivet försäkringsbelopp.

1.5.6 Uppgiftsskyldighet

Om uppgifter som ligger till grund för försäkringen ändras under försäkringsåret skall detta omedelbart anmälas till Trygg-Hansa. Tillkommer nytt försäkringsställe under försäkringsåret skall även detta omedelbart anmälas till Trygg-Hansa.

1.6 Självrisk

Vid varje skadetillfälle dras från det sammanlagda skadebeloppet, beräknat enligt 1.10 (Skadevärderingsregler) och 1.8 (Räddnings- och Röjningskostnad) ett belopp som utgör den försäkrades självrisk. Grundsjälvrisken är 0,2 basbelopp. Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk. Grundsjälvrisken anges i försäkringsbrevet. Anges särskild självrisk under 1.7 (Försäkrade skadehändelser) gäller alltid lägst denna. Om vald grundsjälvrisk är högre än de särskilda självriskerna i 1.7 gäller den högre grundsjälvrisk.

1.7 Försäkrade skadehändelser

Egendomsförsäkringen omfattar nedan angivna skadehändelser om så framgår av försäkringsbrevet.

Allmänna undantag/Ersättningsbegränsningar

Grov vårdslöshet och uppsåt

Trygg-Hansa är inte ansvarigt gentemot försäkrad för skada som denne orsakat genom grov vårdslöshet eller till någon del orsakat med uppsåt.

Krig

Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, oavsett krigsförklaring avgetts, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplopp, nationalisering, konfiskation, rekvisition eller förstörelse av eller skadegörelse på egendom genomförd av eller på order av någon regering eller nationell eller lokal myndighet

Terrorism

Egendomsskador och därav föranledda följdskador som omfattas av försäkringen och som orsakats av *terrorism* ersätts upp till i försäkringsavtalet angivna försäkringsbeloppsbegränsningarna. I inget fall utgår dock ersättning på grund av sådan skadehändelse med högre belopp än 300 MSEK.

Skulle flera försäkringar och försäkringstagare i Trygg-Hansa drabbas vid samma skadetillfälle är den sammanlagda ersättningen vid varje skadetillfälle dock begränsad till högst 600 MSEK för samtliga berörda försäkringar och försäkringstagare i Trygg-Hansa och ersättningen fördelas i förhållande till respektive skadebelopp.

Terroristhandling genom biologiska eller kemiska ämnen

Försäkringen omfattar inte egendomsskada och därav föranledda följdskador som orsakas av *terrorism* och vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt har samband med spridning eller användning av biologiska eller kemiska ämnen.

Atomkärnprocess

Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess, t ex kärnklyvning, kärnsammansmältning eller radioaktivt sönderfall.

Dammgenombrott

Med ändring av vad som anges i försäkringsvillkoren angående försäkrad egendom, försäkrade skadehändelser eller i övrigt angående försäkringens omfattning eller giltighet gäller försäkringen inte i något fall för skada, förlust, anspråk eller krav vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med brott i damm. Med dammgenombrott menas att damm brister.

Med damm avses i detta sammanhang naturlig eller konstruerad uppdämning av vatten.

Undantaget avser endast regleringsdamm och damm för el- eller energiproduktion.

Dataundantag för Egendoms- och Avbrottsförsäkring

Försäkringen omfattar inte skada som består i förlust eller förändring av datainformation och heller inte kostnad eller förlust till följd av sådan händelse.

Försäkringen gäller dock om försäkringstagaren kan visa att kostnaden eller förlusten är en direkt följd av ersättningsbar fysisk skada på annan egendom.

Leverantörsgaranti

Försäkringen omfattar inte skada

- som entreprenör, leverantör eller annan enligt åtagande i avtal eller i köprättslig lagstiftning är skyldig att ersätta
- på försäkrad egendom som köpts utan sådan garanti som gängse tillämpas vid försäljning eller leverans inom branschen eller av den försäkrade om skadan skulle ha omfattats av sådan gängse garanti
- då den försäkrade är tillverkare eller försäljare av den försäkrade egendomen om skadan skulle ha omfattats av sådan garanti som gängse tillämpas vid försäljning eller leverans inom branschen eller av den försäkrade.

Undantaget tillämpas inte i den mån den ansvarige inte kan fullgöra sitt åtagande och den försäkrade kan styrka detta.

1.7.1 Brandförsäkring

Brandförsäkringen omfattar skadehändelserna enligt följande punkter. Beträffande säkerhetsföreskrifter och påföljd se 1.9.

1.7.1.1 Brand

Försäkringen gäller för skada genom brand varmed här avses eld som kommit lös. Försäkringen gäller även för skada genom torrkokning - i bostad eller kontor- oavsett om eld kommit lös.

1.7.1.2 Sotutströmning

Försäkringen gäller för skada genom utströmning av sot om utströmningen varit plötslig och oförutsedd.

1.7.1.3 Explosion

Försäkringen gäller för skada genom explosion.

Undantag

Försäkringen gäller inte för skada genom sprängningsarbete.

1.7.1.4 Åskslag, elfenomen eller strömavbrott

Försäkringen gäller för skada genom

- åskslag
- plötsligt och oförutsett elfenomen (t ex kortslutning, överslag eller överspänning)
- strömavbrott eller strömstörning

1.7.1.5 Frätande gas

Försäkringen gäller för skada genom frätande gas som bildats vid plötslig och oförutsedd upphettning av plast.

1.7.1.6 Luftfartyg

Försäkringen gäller för skada genom att luftfartyg eller föremål från sådant träffar egendom.

1.7.1.7 Motordrivet fordon

Försäkringen gäller för skada genom påkörning på försäkrad egendom med motordrivet fordon i de fall trafikskadeersättning enligt § 11 i trafikskadelagen (TSL) inte lämnas eller TSL inte gäller.

Undantag

Försäkringen gäller inte för skada på

- det påkörande fordonet
- egendom under hantering eller transport med fordonet.

1.7.1.8 Storm eller hagel

Försäkringen gäller för skada genom storm, varmed här avses vind med en hastighet av minst 21 meter per sekund, eller hagel om försäkrad egendom i hus eller på huset fast anbringad, har skadats.

Undantag

Försäkringen gäller inte för skada

- på egendom, i hus inom nöjesfält eller i tillfälligt hus inom utställningsområde
- på egendom i växthus
- på plasthall eller tält samt egendom i dessa.

1.7.1.9 Ras, jordskalv, eller vulkanutbrott

Försäkringen gäller för skada genom

- jordras, jordskred, berggras och lavin
- jordskalv eller vulkanutbrott inom Norden. Med jordskalv avses skalv med en styrka av minst 4 enligt den regionala Richterskalan.

Undantag

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats av

- sprängnings-, schaktnings-, pålnings- eller spontningsarbete, uppläggning av jord- eller stenmassor eller gruvdrift.

Högsta ersättning

Sammanlagd ersättningskyldighet för skador inom en och samma fastighet enligt fastighetsregistret är för

- egendomsskador och därav föranledda skador som omfattas av Avbrottsförsäkring och Hyresförlust- och Extrakostnadsförsäkring samt
- röjnings- och saneringskostnad enligt 1.8.2

vid varje skadetillfälle begränsad till högst 150 basbelopp gemensamt för samtliga berörda försäkringar och försäkringstagare i Trygg-Hansa. Ersättningar fördelas i förhållande till respektive skadebelopp.

Särskild självrisk

Självriskens är lägst 0,25 basbelopp.

1.7.1.10 Översvämning

Försäkringen gäller för skada på försäkrad *byggnad* och däri befintlig försäkrad egendom genom att vatten till följd av skyfall (regn med en intensitet av minst 1 mm per minut eller 50 mm per dygn), snösmältning, stigande hav, sjö eller vattendrag, strömmat från markytan direkt in i byggnad genom fönster, dörr, ventil eller annan sådan öppning eller inomhus trängt upp ur avloppsledning.

Undantag

Försäkringen gäller inte för skada på *trädgård, tomt och markanläggningar* samt båthus, sjöbod, växthus, plasthall eller tält och inte för skada på egendom i dessa.

Högsta ersättning

Högsta ersättning vid varje skadetillfälle är begränsat till högst 1 mkr för egendomsskador samt därav föranledda skador som omfattas av Avbrottsförsäkring, Hyresförlustförsäkring och Extrakostnadsförsäkring samt röjningskostnader enligt punkt 1.8.2.

Begränsningen avser den sammanlagda ersättningen för skador inom en fastighet som drabbar försäkrad oavsett om byggnaderna och däri befintlig egendom är försäkrad enligt flera försäkringar i Trygg-Hansa.

Särskild självrisk

Självriskens är lägst 1 basbelopp per skadetillfälle. Har högre grundsjälvrisk avtalats gäller dock den avtalade grundsjälvriskens.

1.7.2 Vattenskadeförsäkring

Försäkringen gäller för skada genom oförutsedd utströmning av

- vatten - dock inte vattenånga - från *installation, akvarium eller vattensäng*
- vattenånga, olja eller annan vätska från *installation för lokaluppvärmning*
- vatten från invändigt utrymme som har golvbrunn och som för sin funktion försetts med *golv- och väggtätskikt* avsett att förhindra utströmning.
- vatten från pumpgrop vid plötsligt och oförutsett fel på pumpmaskineriet eller vid strömavbrott.
- vätska eller kylmedel från kyl- eller frysanläggning.

Undantag

Försäkringen gäller inte för

- skada på *golv- och väggtätskikt* vid utströmning, som orsakats av att tätskiktet var bristfälligt. Här anses *golv- och väggtätskikt* vara en enhet.
- skada på livsmedel i kyl- eller frysanläggning varifrån utströmning av vätska eller kylmedel skett.

Lokalisering och friläggning

Vid skada som är ersättningsbar ersätts även kostnad för lokalisering och friläggning av läckagestället inom byggnaden för att möjliggöra reparation av det fel som orsakat skadan. Även kostnad för återställande efter sådan reparation ersätts.

Särskild självrisk

Frysning

Självriskan är ett basbelopp utöver annars gällande självrisk vid skada genom utströmning av vätska orsakad av frysning.

1.7.3 Inbrottsförsäkring

1.7.3.1 Stöld och skadegörelse genom inbrott

För inbrottsförsäkringen gäller särskilda säkerhetsföreskrifter om hur inbrottsskyddet ska vara utfört. Säkerhetsföreskrifterna och påföljden inbrott när dessa inte följts framgår under 1.9 Säkerhetsföreskrifter.

Försäkringen gäller för skada genom stöld och skadegörelse i samband med

- inbrott då någon olovligen med våld brutit sig in i *försäkringslokal* som uppfyller för försäkringen gällande krav på inbrottsskydd
- att någon olovligen tagit sig in i *försäkringslokal* som uppfyller för försäkringen gällande krav på inbrottsskydd och den försäkrade kan visa att
 - tillträde beretts med nyckel, kombination eller kod som åtkommits genom rån utanför *försäkringslokal*
 - tillträde beretts med nyckel, kombination eller kod som åtkommits genom rån i bostad på *försäkringsstället* då den som haft hand om nyckeln, kombinationen eller koden vistades där
 - tillträde beretts med nyckel eller kod som åtkommits genom inbrott i annan lokal som uppfyller samma skydds krav som *försäkringslokalen* eller i bostad som haft fönster stängda och reglade samt dörrar låsta
 - detta skett med dyrk. Som dyrk räknas inte nyckel eller avbildning av nyckel
- tillgrepp (stöld) utifrån genom krossat fönster (s k smash and grab) eller uppbrutet fönster utan att ta sig in i *försäkringslokalen*.

Som *försäkringslokal* räknas inte fordon, fartyg, luftfartyg, plasthall, tält, container, *automat, monter, skåp, kista eller liknande*.

Försäkringsbelopp

Vid försäkringsbelopp för maskiner/inventarier och varor som understiger 500 000 kr gäller för *försäkringslokal* att säkerhetsföreskrift avseende skydds krav vid inbrottsförsäkring, Skyddsklass 1 (1.9.2.1.1) ska vara uppfyllda. Vid försäkringsbelopp för maskiner/inventarier och varor som överstiger 500 000 kr, gäller för *försäkringslokal* att säkerhetsföreskrift avseende skydds krav vid inbrottsförsäkring, Skyddsklass 2 (1.9.2.1.2) ska vara uppfyllda.

Högsta ersättning - smash and - grab

Vid tillgrepp utifrån genom krossat eller uppbrutet fönster utan att ta sig in i *försäkringslokalen*, är ersättningen begränsad till 0,2 basbelopp per fönster för stulen eller skadad egendom bestående av *stöldbegärlig egendom*.

Begränsningen gäller oavsett om ovan angiven egendom är varor, kundens egendom eller maskiner/inventarier.

Begränsningen tillämpas inte om fönstret uppfyller skyddet i nedanstående särskilda säkerhetsföreskrift.

Säkerhetsföreskrift

Särskild säkerhetsföreskrift angående hur skyddet för fönster i markplan ska vara utfört.

Fönstret ska vara skyddat - upp till 2 m från markplan eller 1,5 m från annat fast ståplan (avsats, elskåp eller liknande) med antingen eller

- godkänt galler eller rullgaller/rulljalousie med lämplig maskstorlek i lägst klass 1 enligt SSFN 012 "Norm för galler".
- invändigt placerad polykarbonatskiva med tjocklek minst 6 mm
- laminerat glas i lägst klass B1 (SS 224425), alternativt P6B (SS-EN 356).

1.7.3.1.1 Låsändring

Om nyckel eller kod som förvarats hos försäkringstagaren eller dennes ombud stulits i samband med inbrott i

- *försäkringslokal* som uppfyller kravet på inbrottsskydd enligt lägst skyddsklass 1 enligt 1.9.2.1.1
- annan lokal än *försäkringslokal* som uppfyller lägst skyddsklass 1 enligt 1.9.2.1.1
- bostad som haft fönster stängda och reglade samt dörrar låsta

och låsändringar på grund av detta blir nödvändiga i försäkringstagaren tillhörig byggnad eller av honom disponerade lokaler som är försäkrade i Trygg-Hansa ersätts kostnad för detta. Detta gäller dock endast för lås i dörr, port och lucka i omslutningsyta till bostäder eller andra lokaler.

Högsta ersättning

Ersättning lämnas med sammanlagt högst 2 basbelopp om inte annat framgår av försäkringsbrevet.

1.7.3.1.2 Bevakning

Försäkringen gäller för nödvändig bevakning av *försäkringslokal* i anslutning till upptäckten av ersättningsbar inbrottsskada. Ersättning lämnas endast för bevakning utförd av vaktbolag.

Högsta ersättning

Ersättningen är begränsad till 0,5 basbelopp per skadetillfälle.

Egendom utanför försäkringsstället

Vid förvaring av egendom på annan plats än försäkringsställe gäller vad som föreskrivs under 1.3.2.1.1.

1.7.3.2 Stöld och skadegörelse i särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme

Om försäkringen omfattar egendom i särskilt inbrottsskyddat förvarings utrymme - *godkänd värdeförvaringsenhet* eller kassa- eller värdevalv - gäller försäkringen för stöld av egendom i förvaringsutrymmet om detta öppnas av obehörig. Försäkringen omfattar då även skadegörelse på sådant förvaringsutrymme.

Detta gäller under förutsättning att förvaringsutrymmet finns i *försäkringslokal* som uppfyller för försäkringen gällande krav på inbrottsskydd och att gärningsmannen tagit sig in i lokalen på sätt som anges i 1.7.3.1. Öppnas skåp eller valv med nyckel, rätt kombination eller kod gäller nedan angivna förutsättningar. Har skåpet eller valvet sprängts eller brutits upp gäller inte nedanstående förutsättningar för ersättning.

Öppning med nyckel kombination eller kod

Har skåpet eller valvet öppnats med nyckel, rätt kombination eller kod, ersätts skadan endast om försäkringstagaren eller den som för hans räkning haft hand om nyckeln, kombinationen eller koden från-tagits denna genom

- rån utanför *försäkringslokalen*
- rån i bostad på *försäkringsstället* då den som haft hand om nyckeln vistades där

Basvillkor - Kontorsplus

- inbrott i annan lokal som uppfyller samma skyddskrav som *försäkringslokalen* eller i bostad som haft fönster stängda och reglade samt dörrar låsta.

Högsta ersättning

Vid förvaring i *godkänd värdeförvaringsenhet* av *pengar, värdehandlingar och värdebevis* gäller försäkringen med de i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppen. Försäkringen gäller dock högst med de belopp som anges under högsta värde (maxbelopp) för aktuell skåptyp, vilket framgår under kapitel 9, Definitioner - förklaringar.

Infärnings kassett

Vid förvaring av *pengar, värdehandlingar och värdebevis* i godkänd värdeförvaringsenhet med värdeförvaringsenhet gäller att det belopp som anges som högsta värde (maxbelopp), under 1.15.6, Definitioner multipliceras med 1,6. Med infärningskassett avses här fast installerad värdekassett med sedelinfärningsystem och som godtagits av Trygg-Hansa. Kassetten ska vara monterad enligt tillverkarens anvisningar och användas samt underhållas på föreskrivet sätt.

Godkänt larm

Vid förvaring i *godkänd värdeförvaringsenhet* med godkänt larm gäller att det belopp som anges som högsta värde (maxbelopp), under 1.15.6, Definitioner multipliceras med 2. Med godkänt larm avses här larmanläggning utförd enligt FTR 130, aktuell utgåva, lägst larmklass 2 och med punktskyddad värdeförvaringsenhet. Larmanläggningen ska vara ansluten via övervakad certifierad larmöverföring till certifierad larmcentral för åtgärd av polis eller väktare.

Stöldbegärlig egendom

Premiegrundande

När det i försäkringshandlingarna framgår att *stöldbegärlig egendom* förvaras i *godkänd värdeförvaringsenhet* som en premiegrundande uppgift gäller att det angivna värdet måste förvaras i värdeförvaringsenhet som är godkänd för motsvarande värde. Om så inte är fallet reduceras skadeersättningen enligt 10.5, Upplysningsplikt och riskökning.

Krav för försäkringens giltighet

När det i försäkringshandlingarna framgår att *stöldbegärlig egendom* ska förvaras i *godkänd värdeförvaringsenhet* som ett krav för inbrottsförsäkringens giltighet gäller att det angivna värdet måste förvaras i värdeförvaringsenhet som är godkänd för motsvarande värde. Om så inte är fallet gäller påföljd som framgår av Säkerhetsföreskrifter (Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts, under Huvudregel).

Undantag

Försäkringen gäller inte för

- skada som inträffat då nyckeln eller låskombinationen åtkommit genom rån, våld eller hot, om den som utsatts för övergreppet medverkat till eller främjat skadan
- skada enligt 1.7.1 (Brandförsäkring) oavsett om sådan försäkring tecknats
- skadegörelse genom sprängning
- vid utpressning eller kidnappning
- för skada på egendom som omhändertagits av annat företag (t ex transportföretag).

1.7.4 Rånförsäkring

Försäkringen gäller för skada på försäkrad egendom genom rån och överfall. Med rån avses tillgrepp av eller skada på egendom genom våld på person eller användande av hot som innebär trängande fara och med överfall avses här att våld på person har utövats utan att tillgrepp skett. Försäkringen gäller också för skada genom att lindrigare våld använts förutsatt att våldet och tillgreppet omedelbart uppfattas av den som utsatts för våldet.

Vid rån inom *försäkringslokalen* gäller försäkringen för den försäkrade egendomen intill de i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppen. För viss egendom enligt nedan gäller beloppsbegränsningar.

Basvillkor - Kontorsplus

Vid rån enligt ovan gäller försäkringen även för nödvändiga låsändringar enligt i övrigt samma förutsättningar och ersättningsbegränsningar som anges i 1.7.3.1.1.

Undantag

Försäkringen gäller inte

- för skada som omfattas av 1.7.3 (Inbrottsförsäkring)
- för skada på egendom som omhändertagits av annat företag (t ex transportföretag)
- då den som utsatts för rånet medverkat till eller främjat skadan
- för *pengar, värdehandlingar och värdebevis* om den som utsatts för rånet var under 18 år. Vid rån i *försäkringslokal* gäller dock inte denna åldersgräns.
- vid skada genom utpressning eller kidnappning.

Högsta ersättning

Den sammanlagda högsta ersättningen för *pengar, värdehandlingar och värdebevis*, föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar är begränsad

Inom försäkringslokal

- inom *försäkringslokal* intill de i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppen för respektive egendom, dock högst med de belopp som anges under högsta värde (maxbelopp) för aktuell skåptyp, vilket framgår under kapitel 5, Definitioner - Förklaringar. Ersättning lämnas dock sammanlagt högst med 100 basbelopp.

Utanför försäkringslokal

- utanför *försäkringslokal* intill de i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppen, dock högst 10 basbelopp. Högre belopp än 10 basbelopp kan avtalas.

Låsändring

Vid rån när nyckel eller kod tillgripits och låsändringar därav blir nödvändiga på *försäkringslokal* är den sammanlagda ersättningen för kostnader för låsändringar begränsad till 2 basbelopp.

1.7.8 Plusförsäkring

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd fysisk skada på försäkrad egendom enligt 1.5 ovan.

Begränsning

Ersättning för stöld, förövad vid uppehåll i transporten, lämnas endast vid kortare uppehåll, t ex lunchrast, uppehåll för i- och urlastning eller liknande i transporter med egna, hyrda eller leasade fordon.

Undantag

Plusförsäkringen gäller inte för skadehändelserna enligt 1.7.1 - 1.7.4 och inte heller för de däri angivna undantagen och begränsningarna.

Plusförsäkringen gäller vidare inte för skada

- som består i stöld, bedrägeri, försäkringring eller annat förmögenhetsbrott, se dock punkt 1.7.3
- stöld av pengar och värdehandlingar samt föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor, ädelstenar och konstverk.
- som består i svinn eller annan förlust som endast kan konstateras vid inventering
- som består i förlust av egendom som glömts, förlagts eller tappats bort
- som består i att *datainformation* blir obrukbar eller förloras till följd av
 - tillverkningsfel eller brist hos *datamedia, felhantering, felprogrammering* eller liknande
 - *datavirus*, intrång av s k hackers eller liknande
- som består i
 - gradvis förändring eller annan långtidspåverkan

Basvillkor - Kontorsplus

- förslitning, utmattning, förbrukning, svinn, diffusion, beläggning, avsättning eller fortgående sprickbildning
- erosion, *kavitation* eller *korrosion*
- genom transport med andra fordon än försäkringstagarens egna, hyrda eller leasade
- genom skadedjur, insekter, bakterier (ex vis salmonella) virus eller smittoämnen
- klotter eller graffiti
- av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering.

Högsta ersättning

Transport

Vid skada under transport enligt 1.7.8 är ersättningen begränsad till 1 basbelopp vid varje skadetillfälle.

Hyrd lokal samt glas och skylt

Vid skada i hyrd lokal samt på glas och inredningsglas i denna lokal, om försäkringstagaren enligt hyresavtalet är skyldig att svara för sådana skador, är ersättningen begränsad till 1 basbelopp vid varje skadetillfälle. Denna ersättningsbegränsning gäller också vid skada på skylt.

Skadegörelse

Vid skada genom skadegörelse utan samband med inbrott är sammanlagd ersättningsskyldighet för skador inom en och samma fastighet enligt fastighetsregistret för

- egendomsskador och därav föranledda skador som omfattas av Avbrotts-, Hyresförlust- och Extrakostnadsförsäkring samt
- röjningskostnad enligt 1.8.2

vid varje skadetillfälle begränsad till högst 300 basbelopp gemensamt för samtliga berörda försäkringar och försäkringstagare i Trygg-Hansa. Ersättningar fördelas i förhållande till respektive skadebelopp.

Säkerhetsföreskrifter

För Plusförsäkringen gäller följande särskilda säkerhetsföreskrifter.

Stöld

Vid stöld som kan ersättas vid kortare uppehåll enligt ovan, gäller att rimliga säkerhetsåtgärder vidtagits med hänsyn till egendomens värde och stöldbegärlighet samt förhållandena i övrigt.

Exempel på rimliga åtgärder för att förhindra stöld är att

- inte lämna egendomen på öppet flak eller flak täckt med kapell när transportmedlet lämnas utan uppsikt
- inte lämna kvar startnyckeln i transportmedlet eller i dess omedelbara närhet
- låsa transportmedlet och dess lastutrymme såsom, takbox skåp eller liknande

Transport

Vid transport gäller att den försäkrade egendomen

- transporteras i ett för den särskilda transporten lämpligt transportmedel
- före transportens början emballeras, packas, anoljas eller iordningställs för transporten på ett ändamålsenligt sätt, exempelvis med hänsyn till risk för nederbörd m.m.

Fordonet med den försäkrade egendomen får inte

- köras av förare som är straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel
- köras av förare som saknar giltigt och erforderligt körkort
- vara belagt med körförbud.

Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts

Om ovanstående särskilda säkerhetsföreskrifter inte följts gäller påföljd som framgår av Säkerhetsföreskrifter (Påföljd när säkerhetsföreskrifter inte följs, under Huvudregel).

1.8 Räddnings- och Röjningskostnad

1.8.1 Räddningskostnad

I samband med skada som omfattas av försäkringen lämnas ersättning för kostnad för sådan åtgärd som det åligger försäkrad att vidtaga enligt 1.6 Räddningsplikt (Allmänna avtalsbestämmelser) för avvärijande eller begränsning av ersättningsbar skada om åtgärden med hänsyn till omständigheterna varit skälig. Ersättning lämnas även för egendomsskada genom att försäkrad egendom skadas, förkommer eller stjäls i samband med skälig räddningsåtgärd.

Räddningskostnad som understiger självriskens ersätts inte.

Undantag

Försäkringen ersätter inte kostnad

- i den mån rätt till ersättning föreligger enligt lag eller särskild författning eller på grund av annan försäkring, garanti eller annat avtal
- för påfyllning av släckmedel efter räddningsåtgärd när
 - premiereduktion lämnats för att släckanläggning finns
 - släckanläggning är ett krav för försäkringens giltighet.

Högsta ersättning

Den sammanlagda ersättningen för räddningskostnad och skada begränsas till dubbla försäkringsbeloppet för respektive egendomslag.

1.8.2 Röjningskostnad

I samband med skada som omfattas av försäkringen lämnas även ersättning för röjningskostnad (rivning, röjning, sanering, borttransport, destruktion samt deponering). Ersättning lämnas endast för röjningskostnad avseende försäkrad egendom och endast för kostnad som uppkommer inom ett år från skadetillfället.

Röjningskostnad som understiger självriskens ersätts inte

Högsta ersättning

Trygg-Hansas åtagande att betala röjningskostnader är, om inte annat avtalats, vid varje skada begränsat enligt nedan.

Den sammanlagda ersättningen för röjningskostnader och egendomsskada som drabbar försäkrad inom en fastighet, med undantag för skada på mark, är begränsad till det sammanlagda försäkringsbeloppet utökat med 10 %. Denna utökning är dock begränsad till 50 basbelopp. Detta gäller oavsett om egendomen är försäkrad enligt flera försäkringar i Trygg-Hansa.

Ersättning för röjningskostnader vid förorening av eller annan inverkan på mark är begränsad till 10 basbelopp.

Vid fullvärdesförsäkring för *byggnad* beräknas ersättningsbegränsningen enligt första stycket ovan på det av Trygg-Hansa premiegrundande kalkylbeloppet. Vid annan beloppslös försäkring är röjningskostnaden begränsad till 50 basbelopp.

Vid skada enligt skadehändelse där högsta ersättning anges är dock den sammanlagda ersättningen för röjningskostnader och egendomsskada begränsad till under respektive villkorspunkt eller i försäkringsbrevet angiven högsta ersättning.

1.9 Säkerhetsföreskrifter

Definition

Med säkerhetsföreskrift avses i 4 kap 6 § 2 st. försäkringsavtalslagen, (2005:104) en föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare.

Allmänna säkerhetsföreskrifter

För försäkringen gäller föreskrift som meddelats i lag, av myndighet, tillverkare, leverantör, besiktningssman eller motsvarande. Det finns exempelvis föreskrifter för elsäkerhet, explosiva och brandfarliga varor, kemiska produkter och miljöskydd. Föreskrifterna kan även gälla anvisningar om service och underhåll.

Särskilda säkerhetsföreskrifter

Utöver ovan angivna allmänna säkerhetsföreskrifter gäller särskilda säkerhetsföreskrifter. Sådana säkerhetsföreskrifter kan förekomma under respektive villkorspunkt eller i övrigt framgå av försäkringsavtalet, exempelvis besiktningsprotokoll till vilket försäkringsbrevet hänvisar.

Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna

Den försäkrade svarar gentemot Trygg-Hansa för att säkerhetsföreskrifterna följs av

- den försäkrades företagsledning
- övriga anställda hos den försäkrade
- entreprenörer och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade
- annan som har att tillse att föreskriften följs.

Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts

Huvudregel

Enligt 8 kap 12 § försäkringsavtalslagen (2005:104), är försäkringsbolaget fritt från ansvar när en säkerhetsföreskrift inte följts om inte åsidosättandet kan antas saknat betydelse för skadan. Kan den försäkrade göra antagligt att skadan delvis skulle ha inträffat oavsett om säkerhetsföreskriften följts lämnas ersättning i denna del.

Allmänna säkerhetsföreskrifter

Med avvikelse från huvudregeln åtar sig Trygg-Hansa att när åsidosättandet haft betydelse för skadan ändå betala viss ersättning då allmänna säkerhetsföreskrifter inte följts. Den del av skadan som inte ersätts enligt huvudregeln ersätts ändå men med ett avdrag med 20%, dock lägst 1 och högst 10 basbelopp.

Särskilda säkerhetsföreskrifter

För de särskilda säkerhetsföreskrifterna gäller huvudregeln om inte annat framgår under respektive säkerhetsföreskrift

Sammanlagd ersättning

Ovanstående regler om påföljd och ersättningsbegränsningar gäller för sammanlagd ersättning från egendoms-, avbrotts-, extrakostnads- och hyresförlustförsäkring.

1.9.1 Brandförsäkring

Följande särskilda säkerhetsföreskrifter gäller för brand (1.7.1.1), explosion (1.7.1.3) och åkslag, elfenomen eller strömavbrott (1.7.1.4).

Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts

Med avvikelse från huvudregeln åtar sig Trygg-Hansa att när åsidosättandet haft betydelse för skadan ändå betala viss ersättning då säkerhetsföreskrifterna under 1.9.1.3 - 1.9.1.8 inte följts. Den del av skadan som inte ersätts enligt huvudregeln ersätts ändå men med ett avdrag med 20%, dock lägst 1 och högst 10 basbelopp.

Med avvikelse från huvudregeln åtar sig Trygg-Hansa att när åsidosättandet haft betydelse för skadan ändå betala viss ersättning då säkerhetsföreskrift i 1.9.1.1 (Brandfarliga heta arbeten) eller 1.9.1.2 (Utomhusförvaring - brännbart material) inte följts. Den del av skadan som inte ersätts enligt huvudregeln ersätts ändå men med ett avdrag med 30%, dock lägst 1 och högst 10 basbelopp.

1.9.1.1 Brandfarliga heta arbeten

Säkerhetsregler för Heta Arbeten utarbetade av försäkringsbolagen och Svenska Brandskyddsföreningen (SBF). Reglerna gäller för tillfällig arbetsplats där Heta Arbeten utförs och fara för brand kan föreligga.

Heta arbeten

HETA ARBETEN: Med heta arbeten avses svetsning, skärning, lödning, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning.

Tillstånd

TILLSTÅNDSANSVARIG: Den som avser att bedriva eller låta bedriva heta arbeten på tillfällig arbetsplats (t ex ägare eller brukare av fastighet eller total-/generalentreprenör), ska skriftligen utse en tillståndsansvarig, som ska bedöma om arbetena medför fara för brand.

Om fara för brand bedöms föreligga, får heta arbeten utföras endast under förutsättning att den tillståndsansvarige

- utfärdar tillstånd för arbetena på Svenska Brandskyddsföreningens (SBF) blankett "Tillstånd/Kontrollista för heta arbeten" eller motsvarande, som ska vara fullständigt ifyllt.
- under arbetenas utförande förvissas sig om att nedanstående säkerhetsregler följs.

Den tillståndsansvarige får delegera sitt ansvar endast om den som utsett honom skriftligen medgivit detta. Den tillståndsansvarige får inte utföra de heta arbetena.

Säkerhetsregler

Säkerhetsregel nr 1 - BEHÖRIGHET: Den som ska utföra brandfarliga heta arbeten, ska ha behörighet och erfarenhet av brandskydd. Detsamma gäller den som ska vara brandvakt. Behörighetsutbildningen ska vara genomförd enligt den plan som beslutats av försäkringsbolagens och SBF:s utbildningskommitté för heta arbeten. Den som är utsedd att regelbundet vara tillståndsansvarig, ska ha motsvarande utbildning och erfarenhet.

Säkerhetsregel nr 2 - BRANDVAKT: Brandvakt ska utses och finnas på arbetsplatsen - även under arbetsrast - under den tid som de heta arbetena utförs och under den efterbevakningstid - minst en timme – eller annan tid som den tillståndsansvarige angett i Tillståndet. Brandvakten får inte lämna arbetsplatsen förrän faran för brand upphört. Brandvakt krävs inte när den tillståndsansvarige bedömer att det är uppenbart att arbetet kan utföras med samma säkerhet utan brandvakt.

Säkerhetsregel nr 3 - BRANDFARLIG VARA: För arbete i utrymme som innehåller eller har innehållit brandfarlig vara, ska tillstånd inhämtas av kommunens brand- eller räddningschef.

Säkerhetsregel nr 4 - STÄDNING OCH VATTNING: Arbetsplatsen ska vara städad och vid behov vattnad.

Säkerhetsregel nr 5 - BRÄNNBART MATERIAL: Brännbart material på och i närheten av arbetsplatsen ska flyttas bort, skyddas genom övertäckning och avskärmas.

Basvillkor - Kontorsplus

Säkerhetsregel nr 6 - DOLDA BRÄNNBARA BYGGNADSDELAR: Värmeledande konstruktioner och dolda brännbara byggnadsdelar ska undersökas med hänsyn till brandfaran, och vid konstaterad brandfara skyddas samt kunna göras åtkomliga för omedelbar släckinsats.

Säkerhetsregel nr 7 - OTÅTHETER: Springor, hål, genomföringar och andra öppningar på och i närheten av arbetsplatsen ska vara tätade och även kontrollerade med hänsyn till brandfaran.

Säkerhetsregel nr 8 - SLÄCKUTRUSTNING: Godkänd, fungerande och tillräcklig släckutrustning ska finnas tillgänglig för omedelbar släckinsats.

Här avses slang med vatten eller två certifierade handbrandsläckare med minsta effektivitetsklass 34A233BC (minst 6 kg).

Vid takläggning krävs: Slang med vatten och två certifierade handbrandsläckare med minsta effektivitetsklass 34A233BC (minst 6 kg) samt brytverktyg (t ex pikyxa) och handstrålkastare. När förutsättning för släckning med vatten saknas, t ex vid risk för frysning eller vid lågt vattentryck, ska utrustningen kompletteras med ytterligare en certifierad handbrandsläckare med lägst effektivitetsklass 34A233BC (minst 6 kg).

Säkerhetsregel nr 9 - SVETSUTRUSTNING: Svetsutrustning ska vara felfri. Acetylenflaska ska vara försedd med bakslagsskydd. Svetsbrännare ska vara försedd med backventil för bränningsgas och syrgas. Skyddshandske och avstängningsnyckel ska finnas.

Säkerhetsregel nr 10 - LARMNING: Räddningstjänsten/brandkåren ska kunna larmas omedelbart. Fungerande mobiltelefon ska finnas tillgänglig om inte stationär telefon finns inom räckhåll. Den som uppdras att larma ska känna till arbetsplatsens adress.

Säkerhetsregel nr 11 - TORKNING OCH UPPVÄRMNING: Vid torkning eller uppvärmning genom förbränning av gas, ska lågan vara innesluten så att den inte kan orsaka antändning.

Säkerhetsregel nr 12 - TORKNING AV UNDERLAG OCH APPLICERING AV TÄTSKIKT: Vid torkning av underlag och applicering av tätskikt, får material uppvärmas till högst 300°C.

Säkerhetsregel nr 13 - SMÄLTNING AV ASFALT: Vid smältning av asfalt ska utrustningen uppställas, hanteras och tillses enligt SBF:s "Säkerhetsregler för smältning av asfalt vid arbeten på tak och balkonger".

1.9.1.2 Utomhusförvaring - brännbart material

På annan tid än under normal arbetstid eller öppethållande får inte emballage, avfall eller annat brännbart material förvaras på öppen, olåst lastkaj eller på plats utomhus, t.ex. öppen, olåst container/sopkärl, inom sex meter från byggnad eller skärmtak. För bostadshus gäller att emballage, avfall eller annat brännbart material inte får förvaras inom sex meter från byggnad eller skärmtak. Dessutom får inte tidnings- eller pappersbuntar förvaras i trapphus/portar.

1.9.1.3 Brandsläckningsutrustning

Brandsläckningsutrustning ska finnas i den utsträckning som anges av Trygg-Hansa.

1.9.1.4 Branddörr och sektionering

Branddörr, brandlucka och annan liknande sektionering ska vara stängd eller vara uppställd med anordning som stänger dörren och sektioneringen vid rökutveckling.

1.9.1.5 Tobaksrökning

Rökning får ske i kontor, matsalar, samlingslokaler och på toaletter. Under förutsättning att Trygg-Hansa medgett detta får rökning ske

Basvillkor - Kontorsplus

- vid fasta arbetsplatser i lokal eller upplag som inte är brand- eller explosionsfarliga
- på särskild härför anvisad plats.

På övriga platser får rökning inte ske. Plats eller område där rökning inte får ske ska markeras tydligt.

1.9.1.6 Uppvärmningsanordningar

Flyttbara uppvärmningsanordningar får inte användas inom brand- eller explosionsfarliga utrymmen. Byggtork får användas för uppvärmning av byggnad endast i samband med byggnads- och anläggningsarbeten.

1.9.1.7 Förbrännings motordrivet fordon m.m

Förbränningsmotordrivet fordon, t ex truck, lastmaskin, traktor, motorredskap, terrängmotorfordon etc, får i för arbetet erforderlig omfattning införas eller användas i lokal eller upplag under förutsättning att

- fyllning, tömning eller byte av bränslebehållare sker på betryggande sätt och på plats avskild från lokalen eller upplaget i övrigt
- fordonet är försett med handbrandsläckningsredskap
- fordonet är försett med batterifrånskiljare och är spänningslöst då det ej används
- fordonet är försett med helautomatisk släckanläggning enligt SBF 127 då omgivande miljö är brand-/explosionsfarlig eller innehåller lättantändligt brännbart material samt att Trygg-Hansa lämnat medgivande därtill.

Förbränningsmotordrivet fordon får inte utan medgivande av Trygg-Hansa garageras/ställas upp inom fabriktions- eller lagerlokal eller upplag.

På förbränningsmotordrivna fordon, som inte tillhör verksamheten, får reparationer eller service ej utföras inom försäkringslokal. Föreskriften gäller inte om den normala verksamheten i försäkringslokalen är reparationer/service av motordrivna fordon.

Laddningsplats för batteri

Plats för laddning av batterier till fordon, truckar, städmaskiner etc, ska anordnas i enlighet med Arbetsmiljöverkets Författningssamling, AFS 1988:4, samt enligt Svensk Standard, SS-EN 50272-3. Varaktig märkning eller stängsel ska anordnas på golv minst 1,5 m från batteriets/fordonets sidor. Inget brännbart material får finnas inom detta område Alternativt ska finnas avskärmningar av obrännbart material mot brännbart material inom 1,5 m avstånd. På laddningsplats får ej finnas brännbart material inom 4 m höjd om det ej är avskilt med obrännbart material. Laddning ska ske med permanent installerad laddare alternativt godkänd mobil laddare.

1.9.1.8 Timer

Elektriska apparater som kan orsaka överhettning, t ex bastuaggregat, kokplattor, kaffebryggare och liknande i gemensamma utrymmen i byggnad ska vara försedda med korttidstimer. Föreskriften avser inte produktionsapparater, fasta uppvärmningsanordningar och liknande.

1.9.2 Inbrottsförsäkring

Följande särskilda säkerhetsföreskrifter gäller för inbrott, stöld och skadegörelse genom inbrott (1.7.3.1), låsändring (1.7.3.1.1), skadegörelse utan samband med inbrott (1.7.3.2) samt stöld och skadegörelse i särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme (1.7.3.3).

1.9.2.1 Allmänt om skydds krav och skyddsklasser

För inbrottsförsäkringen gäller att föreskrivna skydds krav ska vara uppfyllda och att samtliga föreskrivna skyddsanordningar ska vara i funktion exempelvis

- lås ska vara låsta
- reglar ska vara reglade
- larmanläggningar ska vara aktiverade

- nyckel eller kod ska inte lämnas i lås eller förvaras i omedelbar anslutning till lås

Skyddskraven gäller såväl ingångs-, som utgångsvägar. Samtliga lokaler som direkt ansluter till varandra och som disponeras av försäkringstagaren anses som en och samma *försäkringslokal*. Vilken skyddsklass som gäller framgår av försäkringsbrevet. Skyddskraven framgår nedan.

1.9.2.1.1 Skyddsklass 1

För Skyddsklass 1 gäller följande krav på inbrottsskydd. Hur inbrottsskyddet ska vara utfört finns föreskrivet i Trygg-Hansas folder - Inbrottsskydd -Skyddsklass 1.

Foldern kan beställas

- per telefon, 077-11 11 700
- per e-post, foretag@trygghansa.se
- på vår hemsida, www.trygghansa.se/foretag

Omslutningsyta

Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr, fönsterenhet m m.) ska - såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar - i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförandet av stöldgods.

Väggar, golv och tak

Ytterväggar av sten, betong, tegel, lättbetong, trä, två lager plåt eller flerskiktsväggar av blandade material med motsvarande styrka är godtagbara. För golv och tak godtas utförande som ger ett likvärdigt skydd mot inbrott som vägg enligt ovan.

Dörr, port och lucka

Ytterdörrar, -portar och -luckor av trä, aluminium och stål samt inbrottsskyddande jalousier som uppfyller Trygg-Hansas krav är godtagbara. Dörrenheten ska vara i gott skick och monterad enligt tillverkarens anvisningar.

Låsning av dörr, port och lucka

Låsning ska ske med låsenhet som uppfyller Trygg-Hansas krav för *godkänd låsenhet* eller med av Trygg Hansa godtagen elektromekanisk låsanläggning. Observera att låset inte får vara försett med fungerande vred/nödutrymningsbeslag. Även utåtgående dörrar, portar och luckors bakkant ska säkras mot uppbyggnad.

Fönster

Fönster och fönsterkarmar samt övriga glasade partier ska vara i gott skick samt vara utförda och monterade så att de inte utan svårighet kan demonteras. Öppningsbart fönster, oavsett belägenhet (även i dörr, port och lucka) ska vara stängt och invändigt reglat. Ventilationsfönster ovan dörr får dock vara öppet om det har *inkrypningskydd*.

Brandventilator

Brandventilator ska antingen vara stängd och reglad med endast från insidan åtkomlig mekanisk reglingsanordning eller ha *inkrypningskydd*.

Annan öppning

Annan öppning i omslutningsyta som är större än 150 x 300 mm ska ha av Trygg-Hansa godtagbart *inkrypningskydd*.

1.9.2.1.2 Skyddsklass 2

För Skyddsklass 2 gäller följande krav på inbrottskydd. Information och råd om hur inbrottskyddet ska vara utfört finns föreskrivet i Trygg-Hansas folder - Inbrottskydd - Skyddsklass 2.

Foldern kan beställas

- per telefon, 077-11 11 700
- per e-post, foretag@trygghansa.se
- på vår hemsida, www.trygghansa.se/foretag

Omslutningsyta

Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr, fönsterenhet m m) ska - såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar - i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförandet av stöldgods.

Väggar, golv och tak

Ytterväggar av sten, betong, tegel, lättbetong, trä, eller kraftiga flerskiktsväggar av blandat material med motsvarande styrka är godtagbara. För golv och tak godtas utförande som ger ett likvärdigt skydd mot inbrott som vägg enligt ovan.

Dörr, port och lucka

Kraftiga ytterdörrar, -portar och -luckor av trä, aluminium och stål samt inbrottskyddande jalusier som uppfyller Trygg-Hansas krav är godtagbara. Dörrenheten ska vara i gott skick och monterad enligt tillverkarens anvisningar.

Låsning av dörr port eller lucka

Låsning ska ske med låsenhet som uppfyller Trygg-Hansas krav för godkänd låsenhet eller med av Trygg Hansa godtagen elektromekanisk låsanläggning. Observera att låset inte får vara försett med fungerande vred/nödutrymningsbeslag. Låsenhet i trädörr, port och lucka ska vara försedd med av Trygg Hansa godtagbart dörrförstärkningsbehör. Även utåtgående dörrar, portar och luckors bakkant ska säkras mot uppbrytning.

Fönster

Fönster och fönsterkarmar samt övriga glasade partier ska vara i gott skick samt vara utförda och monterade så att de inte utan avsevärd svårighet kan demonteras. Öppningsbart fönster, oavsett belägenhet (även i dörr, port och lucka) ska vara stängt och invändigt reglat. Öppningsbara fönster vars nedre kant är belägen lägre än 4 meter till markplan eller lätt åtkomliga på annat sätt ska dessutom vara låst med av Trygg Hansa godtagen låsanordning eller ha inkrypningskydd.

Brandventilator

Brandventilator ska vara stängd och invändigt reglad eller ha inkrypningskydd. Brandventilator av glas eller plast, som är belägen lägre än 4 meter över markplan eller på annat sätt är lättåtkomlig, ska oavsett reglingsanordning ha inkrypningskydd.

1.9.2.1.3 Skyddsklass 3

För Skyddsklass 3 gäller följande krav på inbrottskydd. Information och råd om hur inbrottskyddet ska vara utfört finns i Trygg-Hansas folder, - Inbrottskydd - Skyddsklass 3.

Foldern kan beställas

- per telefon, 077 - 11 11 700
- per e-post, foretag@trygghansa.se
- på vår hemsida, www.trygghansa.se/foretag

Omslutningsyta

Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr, fönsterenhet m .m.) ska - såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar - i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförandet av stöldgods.

Basvillkor - Kontorsplus

Väggar, golv och tak

Ytterväggar av tio centimeter sten, betong eller helstenstegel, samt flerskiktsväggar av blandade material med motsvarande styrka är godtagbara. För golv och tak godtas utförande som ger ett likvärdigt skydd mot inbrott som vägg enligt ovan

Dörr, port och lucka

Inbrottskyddande dörr, port, lucka och jalousi som uppfyller Trygg-Hansas krav är godtagbara. Dörr-enheten ska vara i gott skick och monterad enligt tillverkarens anvisningar. Eventuellt glas i dörr ska ha av Trygg Hansa godtaget inkrypningskydd.

Låsning av dörr, port och lucka

Låsning ska ske med två låsenheter som uppfyller Trygg-Hansas krav för godkänd låsenhet eller med av Trygg Hansa godtagen elektromekanisk låsanläggning, innehållande två låsenheter. Observera att låsen inte får vara försedda med fungerande vred/nödutrymningsbeslag. Även utåtgående dörrar, portar och luckors bakkant ska säkras mot uppbrytning.

Fönster

Fönster och fönsterkarmar samt övriga glasade partier ska vara i gott skick samt vara utförda och monterade så att de inte utan avsevärd svårighet kan demonteras. Öppningsbart fönster, oavsett belägenhet (även i dörr port och lucka) ska vara stängt och invändigt reglat. Fönster, inklusive skyltfönster vars nedre kant är belägen lägre än fyra meter till markplan eller lätt åtkomliga på annat sätt ska ha av Trygg Hansa godtaget inkrypningskydd.

Brandventilator

Brandventilator ska vara stängd och invändigt reglad eller ha inkrypningskydd. Brandventilator som är belägen lägre än 4 meter över markplan eller på annat sätt är lättåtkomlig, ska oavsett reglingsanordning ha av Trygg Hansa godtagbart inkrypningskydd.

Annan öppning

Annan öppning i omslutningsyta som är större än 150 x 300 mm ska ha av Trygg Hansa godtagbart inkrypningskydd.

1.9.2.1.15 Nyckel- och kodhantering vid inbrott och rån

Följande särskilda säkerhetsföreskrift gäller vid inbrott och vid rån där gärningsmannen kommit över nyckel, kombination eller kod.

Märkning av nyckel kodmedia

Nyckel och kodmedia, där kombination eller koden framgår, får inte vara och märkt med namn, adress eller kod.

Ändring av lås, kombination och kod

Lås, kombination och kod ska omedelbart ändras eller bytas om det finns anledning att misstänka att någon obehörig kommit över nyckel, kombination eller kod.

Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts

Med avvikelse från huvudregeln åtar sig Trygg-Hansa att, när åsidosättandet haft betydelse för skadan, ändå betala viss ersättning då säkerhetsföreskriften inte följts. Den del av skadan som inte ersätts enligt huvudregeln, ersätts ändå men med ett avdrag med 20 %, dock lägst 0,5 och högst 10 basbelopp.

1.9.3 Egendomsförsäkring - Dator och Datainformation

För försäkringen gäller följande särskilda säkerhetsföreskrifter för dator och datorinformation.

Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts

Med avvikelse från huvudregeln åtar sig Trygg-Hansa att när åsidosättandet haft betydelse för skadan ändå betala viss ersättning då säkerhetsföreskrifter under 1.9.3 inte följts.

Den del av skadan som inte ersätts enligt huvudregeln ersätts ändå men med ett avdrag med 20 %, dock lägst 0,5 och högst 10 basbelopp. Skulle säkerhetskopia inte ha framställts sker ingen avvikelse från huvudregeln under 1.9 Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts. Om säkerhetsföreskrifterna enligt 1.9.3.2.1 - 1.9.3.2.3 vid förvaring och hantering av dataprogram och datainformation inte iakttagits lämnas ingen ersättning för den merkostnad som uppstått till följd av detta.

Allmänna föreskrifter

Den försäkrade skall ha

- upprättat rutiner för felhantering som omfattar alla system jämte dokumentation av alla system i anläggningen
- vidtagit rimliga åtgärder för att undvika avbrott/störningar och ha upprättat en katastrofplan (organisation och reservrutiner) för att klara ett totalt datorbortfall. Planen skall testas och personalen övas kontinuerligt.
- utsett en namngiven person (säkerhetsansvarig), jämte ersättare, som svarar för att
 - dokumenterade säkerhetsrutiner finns och följs
 - datorer, datainformation, system och program underhålls samt att behörighetssystem och säkerhetsutrustning används.

1.9.3.1 Dator

Datoranläggning (server) skall

- ges sådan placering (inom byggnaden/området) att skador från den yttre kringmiljön i möjligaste mån elimineras
- vara försedd med
 - tillförlitlig och erforderlig kraftförsörjning samt ha ett för miljön lämpligt utformat skydd
 - separat och lämpligt utformat luftbehandlingssystem

Service rutiner - Minidatorer

Service rutiner (t ex genom serviceavtal med leverantör /serviceföretag) med föreskrifter om förebyggande underhåll (översyn, test, kontroll, justering och liknande skyddsapplikationer) skall finnas dokumenterade och dess efterlevnad skall finnas journalfört.

Anmärkning : Föreligger serviceavtal har Trygg-Hansa rätt att få kopia av avtalet. Ändras avtalet skall detta utan dröjsmål meddelas Trygg-Hansa.

1.9.3.2 Dataprogram och Datainformation

1.9.3.2.1 Förvaring av originalprogram

Original exemplar av programvara skall förvaras på sådant sätt att original exemplaret och installerat program inte kan skadas vid samma tillfälle.

1.9.3.2.2 Förvaring av licensbevis

Licensbevis skall förvaras på sådant sätt att licensen och installerat program inte kan skadas eller förloras vid samma tillfälle.

1.9.3.2.3 Rutiner för säkerhetskopiering

Säkerhetskopia av modifierad programvara och datainformation ska framställas dagligen, under arbetsdag, eller med den högre frekvens som vanligen tillämpas inom den försäkrades verksamhetsområde. Säkerhetskopian skall vara korrekt och funktionsduglig.

1.9.3.2.4 Förvaring säkerhetskopia

Säkerhetskopia av modifierad programvara och datainformation ska förvaras skild från originalet på sådant sätt att kopian och originalet inte kan skadas vid samma tillfälle.

1.10 Skadevärderingsregler

Allmänt

Skada på egendom värderas enligt nedan angivna regler. Skadad och oskadad egendom värderas efter samma grunder.

Värdeminskning

Avdrag som föranleds av att egendom minskat i värde genom ålder och bruk görs både på material och arbete, samt även för rivning och återställande med samma avdragsprocent, (se lista på åldersavdrag nedan) som drabbar den egendom som ersätts.

Eget arbete

Ersättning för kostnad för egen arbetstagare som arbetar med att återställa skadad egendom eller information, begränsas till försäkringstagarens faktiska egenkostnad för arbetstagaren, dock högst marknadsmässig lön plus lönebikostnader för den typ av arbete arbetstagaren utfört i skadan. Med egenkostnad menas direkt lön plus lönebikostnader.

Om försäkringstagaren kan visa att täckningsbidrag förloras när arbetstagaren utför samma typ av arbete, som denne normalt utför och återställer skada i stället för arbete som direkt skulle ha debiterats kund, ersätts försäkringstagarens externa timdebitering för arbete som arbetstagaren normalt utför. Ersättning för egen arbetstages arbete i skada samordnas med eventuell ersättning från avbrottsförsäkring.

1.10.1 Maskiner/Inventarier

1.10.1.1 Maskiner/Inventarier

Om *återställande* sker för försäkringstagarens räkning värderas skadan med nedanstående begränsningar till kostnaden för att utan dröjsmål återställa egendomen på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material. Återställandet måste ske senast inom två år. Vid skadevärdering beaktas ändrade kostnader på grund av prisändring under återställandetiden.

Merkostnad genom reparation på övertid eller genom transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel beaktas inte. Den värdeminskning egendomen efter reparation möjligen kan anses ha undergått genom skadan beaktas inte.

Utökas i samband med återställandet skadat föremåls utrustning eller avkastningsförmåga, skall vid skadevärderingen skälig hänsyn tas till detta. Merkostnad på grund av myndighetsbeslut angående konstruktion, utförande, eller användning ersätts inte.

Begränsningar

Halva värdet

Vid skada på egendom vars *tekniska värde* är lägre än halva *nyanskaffningsvärdet* värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till egendomens *tekniska värde*.

Dator äldre än 1 år

Vid skada på dator som är äldre än 1 år, räknat från den tidpunkt då egendomen levererades som nytillverkad till försäkringstagaren, värderas skadan till det *ekonomiska värdet*.

1.10.1.2 Maskiner/Inventarier som inte återställs

Återställs inte den skadade egendomen av försäkringstagaren inom två år - eller återställs den för annans räkning, värderas skadan till skillnaden i egendomens *ekonomiska värde* omedelbart före och efter skadan.

1.10.2 Varor

Skada värderas till *varornas* värde enligt nedan med avdrag för eventuellt restvärde.

Varor anskaffade för försäljning

Varorna värderas till vad det vid skadetillfället skulle ha kostat att ersätta dem med nya av samma slag. Om varornas värde före skadan har minskat på grund av inkurans eller annan omständighet beaktas detta vid värderingen.

Varor som den försäkrade tillverkat

Varorna - även varor under tillverkning - värderas till tillverkningskostnadsförsäkrade - direkt material, materialomkostnader, direkt arbetslön, tillverkningstillverkat och administrationsomkostnader - vid skadetillfället, dock högst till det pris för vilket egendomen då hade kunnat försäljas.

Varor som är sålda och färdiga för leverans

Varor som är Varorna värderas i den mån leverans inte kan fullgöras med andra sålda och färdiga varor till det avtalade försäljningspriset, minskat med inbesparade för leverans kostnader.

För varor som återanskaffas beaktas vid skadevärderingen ändrade kostnader på grund av prisändring under skälig tid för återanskaffande.

1.10.3 Ritningar, arkivalier, data- information och programlicenser

Skadan värderas till de normala kostnader som inom 2 år nedläggs för att återställa den information som förlorats och är nödvändig för rörelsens fortsatta verksamhet.

Datainformation

Med normala kostnader avses kostnader för

- återställande av data från säkerhetskopior, inbegripet manuell inmatning av data där sådan erfordras
- återställande av system-, standard- och applikationsprogram från säkerhetskopia,

dock beaktas inte de kostnader som

- avser avlägsnande av programfel eller ändringar av program när program återställs eller ersätts
- orsakats av att information inte kan återskapas
- avser rättning av felaktiga av användare manuellt registrerade data
- avser merkostnad genom arbete på övertid.

Programlicenser

Med normala kostnader avses kostnader för ny programlicensavgift om försäkringstagaren enligt användaravtal med leverantör/konstruktör åtagit sig att svara för förlorat hårdvarulås.

1.10.4 Värdehandlingar och värdebevis

Värdehandlingar

Skada värderas till de normala kostnader som inom 2 år nedläggs på återställandet.

Värdebevis

Skada värderas till vad det skulle ha kostat att ersätta dem med nya av samma slag.

1.10.5 Kunders egendom

Skadan värderas efter de regler som gäller för den objekttyp egendomen skulle ha tillhört om den varit försäkringstagarens, t ex *maskiner/inventarier* eller *varor*. Kan separat försäkring tecknas för egendomen, t ex motorfordons-, båt- eller hemförsäkring, värderas skadan enligt tillämpliga villkor i Trygg-Hansa.

1.10.6 Arbetstagares egendom

Skada på *arbetstagares egendom* som den försäkrade är skyldig att ersätta enligt kollektivavtal värderas enligt reglerna i detta. Skada på *arbetstagares egendom* i övrigt värderas enligt tillämpliga villkor för hemförsäkring i Trygg-Hansa.

1.11 Ersättningsregler

Ersättning beräknas enligt följande

- skada värderad enligt 1.10 (Skadevärderingsregler)
- räddningskostnad enligt 1.8.1
- röjningskostnad enligt 1.8.2

med avdrag för

- självrisk enligt 1.6

i förekommande fall beaktas

- beloppsbegränsningar, t. ex förstarisk-belopp, angiven högsta ersättning m.m.
- eventuell underförsäkring vid helvärdesförsäkring

i förekommande fall görs

- reducering p.g.a. fareökning eller att premiegrundande uppgifter är felaktiga eller har ändrats

sist avräknas eventuell påföljd då säkerhetsföreskrift 1.9 inte följts.

Försäkringen skall inte bereda den försäkrade någon vinst utan endast ersättning för liden skada, även om försäkringsbeloppet är större.

1.11.1 Panträtt i fast egendom

För den som har panträtt i fast egendom gäller bestämmelserna i lag om säkerhetsrätt i försäkringersättning (SFS 2005:105).

1.11.2 Ersättningsregler i övrigt

Vid utbetalning av skadeersättning avräknas mervärdeskatt för den som är redovisningsskyldig för mervärdeskatt.

Basvillkor - Kontorsplus

Trygg-Hansa har rätt att istället för att betala kontant ersättning låta återställa skadad egendom eller tillhandahålla annan likvärdig egendom. Trygg-Hansa är inte skyldigt att överta skadad egendom men äger rätt att efter värdering överta större eller mindre del därav.

Kommer egendom, för vilken ersättning utgetts, till rätta är denna Trygg-Hansas egendom och egendomen skall snarast ställas till Trygg-Hansas förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar därför erhållen ersättning.

1.11.3 Tidpunkt för betalning av ersättning samt räntebestämmelser

Ersättning skall betalas senast en månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt 1.12 (Skaderegleringsbestämmelser). Om polisutredning av betydelse för den försäkrades rätt till ersättning inletts äger Trygg-Hansa avvakta med betalning av ersättning till dess utredningen slutförts. Ersättningen som den försäkrade har rätt till först när försäkrad egendom återställs eller återanskaffas, skall betalas senast 30 dagar efter det att den försäkrade visat att så skett.

Om myndighets förbud att återuppföra skadad *byggnad* överklagats och Trygg-Hansa på grund av detta väntat med att betala ut ersättning skall ersättningen betalas senast 30 dagar efter det att Trygg-Hansa fått kännedom om att överklagandet inte lett till ändring. Om polisutredning eller värdering av skiljemän avvaktas skall ersättning betalas senast 30 dagar efter det att Trygg-Hansa erhållit utredningen eller värderingen. För den tid som utbetalningen fördröjts genom detta betalas ränta enligt Riksbankens referensränta. Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. Ränta betalas dock inte om den är mindre än en procent av *basbeloppet*.

Utöver ovan angiven ränta har försäkringstagaren inte rätt till ersättning för skada eller förlust vid dröjsmål med utbetalning av skadeersättning.

1.12 Skaderegleringsbestämmelser

Hänvisning: Beträffande åtgärder som åligger försäkrad att vidta vid inträffad skada eller vid skada som befaras kan inträffa, se 1.6 (Räddningsplikt).

1.12.1 Anmälan om skada

Skada som kan medföra ersättningsanspråk mot Trygg-Hansa ska anmälas så snart som möjligt. Dessutom ska den som begär ersättning vid stöld, inbrott, rån eller annat brott snarast göra polisanmälan och insända en kopia av den till Trygg-Hansa.

Om den som begär ersättning underlåter att anmäla ett försäkringsfall utan oskäligt dröjsmål och försummelsen leder till skada för Trygg-Hansa kan den ersättning som annars skulle ha betalats till denne helt utebli eller sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Regress- och dubbelförsäkringsöverenskommelsen

Krav från annat försäkringsbolag i enlighet med den mellan försäkringsbolagen träffade regress- och dubbelförsäkringsöverenskommelsen regleras av Trygg-Hansa utan att skadeanmälan från den försäkrade krävs.

1.12.2 Anspråk på ersättning

Anspråk på ersättning ska framställas till Trygg-Hansa snarast och senast sex månader från det att den som begär ersättning fått kännedom om sin möjlighet att få ersättning. Framställs anspråket senare är Trygg-Hansa fritt från ansvar. Se även 1.13 Preskriptionsregler (Allmänna avtalsbestämmelser).

1.12.3 Skyldighet vid skadereglering

Upplysningar och medverkan med mera

Den som begär ersättning är skyldig att specificera sitt ersättningsanspråk och på anmodan lämna förteckning över försäkrad egendom, skadad och oskadad, med uppgift om varje föremåls värde före och efter skadan. Den som begär ersättning är även skyldig att på anmodan styrka ersättningsanspråket genom att lämna de upplysningar som står till buds, tillhandahålla verifikationer, bevis och andra handlingar som behövs för att bedöma Trygg-Hansas ansvarighet och ersättningens storlek. Kostnader för detta ersätts inte.

Om gravationsbevis eller panthavares godkännande behövs för att betala ut ersättning ska den som begär ersättning skaffa och sända in dessa handlingar till Trygg-Hansa.

Den som begär ersättning är också skyldig att låta Trygg-Hansa besiktiga skada samt på annat sätt medverka till utredningen av försäkringsfallet eller av Trygg-Hansas ansvar.

Om den som begär ersättning åsidosätter sin skyldighet att lämna upplysningar eller medverka i skadutredningen med mera och försummelsen leder till skada för Trygg-Hansa kan den ersättning som annars skulle ha betalats till denne helt utebli eller sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Anvisningar

Trygg-Hansa har rätt att utfärda anvisningar om återanskaffning och reparation samt tillvarata skadad egendom innan sådana åtgärder vidtas. Om Trygg-Hansa meddelar anvisningar om val av reparatör, leverantör eller metod för reparation eller sanering är den som begär ersättning skyldig att följa dessa. Trygg-Hansa har emellertid inget ansvar för anlitade reparatörens eller leverantörens åtaganden. Oavsett om Trygg-Hansa har anvisat reparatör eller leverantör är försäkringstagaren beställare. Iakttar den som begär ersättning inte vad som här sagts är Trygg-Hansas ansvarighet begränsad till den kostnad som skulle uppkomma om anvisningarna följts.

1.12.4 Oriktiga uppgifter med mera

Om den som begär ersättning av Trygg-Hansa efter ett försäkringsfall uppsåtligt eller av grov vårdslöshet oriktigt uppgett, förtigt eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till denne helt utebli eller sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Ersättningsbegränsningen gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som lämnat oriktiga uppgifter.

2 Avbrottsförsäkring

2.1 Avbrottsförsäkring

2.1.1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för försäkringstagaren såsom innehavare av försäkrad rörelse.

2.1.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller under *ansvarstiden* för avbrott till följd av under försäkringstiden inträffad egendomsskada eller händelse enligt 2.1.7. *Ansvarstiden* anges i försäkringsbrevet och räknas från den tidpunkt egendomsskada eller annan händelse enligt 2.1.7 inträffat.

Med avbrottsid avses den tidsperiod under vilken skadehändelser enligt 2.1.7 påverkar rörelsens resultat.

2.1.4 Försäkrat intresse

Försäkringen avser sådan skada som består i bortfall av *täckningsbidrag* i den försäkrade rörelsen och skäliga extrakostnader för åtgärder i syfte att upprätthålla den försäkrade rörelsen i den omfattning den skulle haft om skada inte inträffat.

Undantag

Försäkringen gäller inte för

- sådant bortfall av *täckningsbidrag* som beror på
 - att den försäkrade inte utan dröjsmål vidtar erforderliga åtgärder - även av provisorisk art - för att återuppta eller upprätthålla drift av den försäkrade rörelsen
 - förlängd avbrottsid på grund av den försäkrades ekonomiska förhållanden, t ex bristande försäkringsskydd och kapitalbrist - bortfall av täckningsbidrag som orsakats av att en del av ansvarstiden utnyttjats för förbättring, utvidgning eller annan förändring av den skadade egendomen utöver dess återställande till samma skick som före skadan. Detta gäller även sådan förändring som är en följd av myndighets åtgärd.
- egendomsskada eller värdeminskning
- vite genom utebliven eller försenad leverans eller liknande.

2.1.5 Försäkringsbelopp/Högsta ersättning

Ersättningen beräknad enligt 2.1.10, är vid varje skadetillfälle begränsad till högst den i försäkringsbrevet angivna *årsomsättningen* vid 12 månaders *ansvarstid*.

2.1.5.2 Högsta ersättning vid vissa skadehändelser

Trygg-Hansas ersättningsskyldighet är begränsad till vad som anges under Högsta ersättning vid följande villkorspunkter

- 1.7.1.9. ras, jordskalv eller vulkanutbrott.
- 1.7.1.10. översvämning, snösmältning, stigande hav, sjö eller vattendrag
- 1.7.8 Plusförsäkring

2.1.6 Självrisk och karens

2.1.6.1 Självrisk

Vid varje skadetillfälle dras från det sammanlagda skadebeloppet, beräknat enligt 2.1.10 (Skadevärderingsregler) och 2.1.8 (Räddnings- och Extrakostnader) ett belopp som utgör den försäkrades självrisk. De självrisker som uttrycks i basbelopp avrundas nedåt till närmaste 100-tal kronor. Självrisk är 0,2 basbelopp vid avbrottskada till följd av ersättningsbar egendomsskada. Avtal kan träffas om annan självrisk som då anges i försäkringsbrevet. Vid samtidig egendoms- och avbrottskada tillämpas endast en självrisk, den högsta.

2.1.6.2 Karens

Utöver självrisk gäller försäkringen dessutom med *karens* vid varje skadetillfälle. Avdrag skall även göras för på *karenstiden* fallande räddnings- och extrakostnader. *Karenstiden* är 24 timmar.

2.1.7 Försäkrade skadehändelser

Försäkringen gäller för avbrott som uppstått i den försäkrade rörelsen genom

2.1.7.1 Egendomsskada

- att egendomen skadats på i försäkringsbrevet angivet försäkringsställe - dock inte på *arbetsområde* - genom sådan egendomsskada som är ersättningsbar enligt 1.7.1 - 1.7.8 i Kap 1.

2.1.7.2 El-, gas-, vatten eller strömavbrott

- oförutsett avbrott i tillförsel av el, gas, vatten eller värme från inkommande servisleddning till den försäkrade verksamheten på grund av att sådan egendomsskada som är ersättningsbar enligt 1.7.1 - 1.7.8 i kap 1 inträffat i landbaserad egendom tillhörande leverantören.

Ersättningen vid varje skadetillfälle är, om inte annat avtalats, begränsad till högst 1 Mkr.

2.1.7.3 Avspärrning

- att tillgängligheten till rörelsen förhindrats på grund av att Räddningstjänsten eller Polismyndighet inom ramen för myndighetsutövning och till följd av ett hastigt uppkommet behov avspärrar området på grund av att omedelbar fara föreligger i omgivningen.

Ersättning lämnas dock inte sådan myndighets andra avspärrningar som sker inom ramen för planlagda skyddsåtgärder och som försäkringstagaren fått kännedom om under planläggningen för avspärrningen.

Ersättningen vid varje skadetillfälle är, om inte annat avtalats, begränsad till högst 1 Mkr.

2.1.7.4 Skada hos kund eller leverantör

- att leverans enligt leveranskontrakt* inte kunnat fullföljas beroende på att ersättningsbar skada enligt 1.7.1 - 1.7.8 i Kap 1 inträffat inom Norden hos försäkringstagarens leverantör eller kund med vilken försäkringstagaren har gällande leveranskontrakt.

Ersättningen vid varje skadetillfälle är, om inte annat avtalats, begränsad till högst 1 Mkr, dock lämnas i intet fall ersättning för längre tid än den för leveranskontraktet gällande återstående kontraktstiden. *Med leveranskontrakt menas skriftligt avtal om köp eller försäljning av vara eller tjänst som innehåller uppgift om pris, mängd, tid/ varaktighet mm.

Undantag för skadehändelser enligt ovan

Allmänna undantag enligt Allmänna undantag/Ersättningbegränsningar i Kap 1 gäller även för avbrottsförsäkringens skadehändelser, dock vad avser leverantörsgaranti, endast till den del avbrottet omfattas av leverantörsgarantin.

2.1.8 Räddnings- och extrakostnader

Vid skada som omfattas av avbrottsförsäkringen enligt 2.1.7.1 lämnas även ersättning för

- utgift (räddningskostnad) för sådan åtgärd som försäkrad är skyldig att omedelbart vidta enligt 10.6 (Räddningsplikt) för att försöka begränsa skada som redan inträffat eller avvärja skada som kan befaras inträffa. Sådana utgifter skall avse lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla den försäkrade rörelsens drift och efter förmåga söka bereda sådana arbetstagare, som genom skadan blivit arbetslösa, annan produktiv sysselsättning än den ordinarie arbetsuppgiften
- skäliga forcerings- och extrakostnader för åtgärder i syfte att upprätthålla den försäkrade verksamheten i den omfattning den skulle ha haft om skada inte inträffat, utöver räddningskostnader enligt ovan.

Medför räddnings- eller extrakostnad nytta endast under *karenstiden* ersätts den inte. Medför räddnings- eller extrakostnad nytta även efter *ansvarstidens* slut ersätts den med ett belopp, som kan anses falla på *ansvarstiden*. Mer omfattande räddningsåtgärder och andra åtgärder som medför kostnader skall alltid vidtas i samråd med Trygg-Hansa.

2.1.9 Säkerhetsföreskrifter

För avbrottsförsäkringen gäller samma säkerhetsföreskrifter som för egendomsförsäkringen. Dessa kan förekomma under kapitel 1.9, andra villkorspunkter eller i övrigt framgå av försäkringsavtalet. Påföljden när säkerhetsföreskrift inte följts framgår under 1.9 Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts eller under respektive säkerhetsföreskrift.

2.1.10 Skadevärderingsregler

Skada regleras efter *ansvarstidens* slut. Skadebeloppet utgörs av förlust beräknad enligt 2.1.10.2 (Förlustens storlek) med tillägg av Räddnings- och Extrakostnader (se 2.1.8).

2.1.10.1 Beräkning av täckningsbidrag

Täckningsbidrag under jämförelseperiod

Täckningsbidraget beräknas under en jämförelseperiod, som är av samma längd som *ansvarstiden*, dock högst 12 månader. Jämförelseperioden börjar 12 månader före den dag egendomsskadan eller annan i pkt 2.1.7 angiven händelse inträffat. Överstiger *ansvarstiden* 12 månader skall det beräknade täckningsbidraget under jämförelseperioden ökas med hänsyn till den förlängda *ansvarstiden*.

Förväntat täckningsbidrag

Råder under *ansvarstiden* andra förhållanden än under jämförelseperioden och sammanhänger dessa förhållanden inte med skadan, skall det för jämförelseperioden beräknade beloppet justeras, dvs ökas eller minskas beroende på de ändrade förhållandena. Det justerade beloppet skall anses utgöra det täckningsbidrag som rörelsen skulle ha gett under *ansvarstiden*, om skadan inte inträffat.

Faktiskt täckningsbidrag

Faktiskt täckningsbidrag utgörs av rörelsens *täckningsbidrag* under *ansvarstiden* ökat med

- rörliga kostnader enligt Kapitel 9 punkt 9.4 (Definition av täckningsbidrag) till den del de överstiger vad som proportionellt svarar mot rörelsens minskade omfattning, såvida inte försäkringstagaren kan visa att de medfört minskning av förlusten
- ett belopp som svarar mot sådant bortfall av täckningsbidrag som orsakats av att en del av *ansvarstiden* - utöver den tid som skulle ha erfordras för att återställa den skadade egendomen i

Basvillkor - Kontorsplus

samma skick som före skadan - blivit använd för förbättring, utvidgning eller annan förändring, inbegripet sådan som är en följd av myndighets beslut.

2.1.10.2 Förlustens storlek

Förlusten utgörs av det förväntade täckningsbidraget beräknat enligt ovan minskat med

- det faktiska täckningsbidrag (se ovan) som rörelsen gett under *ansvarstiden*
- sådana i det förväntade täckningsbidraget (se ovan) ingående kostnader som under *ansvarstiden* kunnat inbesparas eller användas för annat ändamål. Exempel på sådana kostnader är inbesparad lön till permitterad personal, hyra, teknisk avskrivning på maskinpark och byggnader, räntekostnad för ej utnyttjat kapital m m
- det täckningsbidrag som innefattas i ersättning för egendomsskadan, t ex i ersättning för varor och eget reparationsarbete
- den ränteavkastning som försäkringstagaren under *ansvarstiden* erhållit på ersättning för egendomsskadan
- sådan ökning av täckningsbidrag som till följd av skadan under *ansvarstiden* uppstått i annan rörelse, som försäkringstagaren själv, eller annan för hans räkning driver
- sådan högre ränteavkastning, som uppstått på grund av att ersättning för avbrottsskadan betalats ut i förskott, än vad som skulle ha varit fallet om skada inte inträffat.

Vid utbetalning av ersättning efter *ansvarstiden* slut ersätts skälig ränteförlust/räntekostnad som uppkommit på grund av detta. Vid beräkningen tillämpas högst Riksbankens referensränta plus 2 procentenheter.

2.1.11 Ersättningsregler

Försäkringen skall inte bereda den försäkrade någon vinst utöver den som ingår i täckningsbidraget enligt ovan, utan endast ersättning för genom avbrottet uppkommet bortfall av täckningsbidrag eller uppkommen kostnad enligt 2.1.8.

2.1.11.2 Tidpunkt för betalning av ersättning samt räntebestämmelser

Ersättning skall betalas senast en månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt 2.1.12 nedan. Om polisutredning av betydelse för den försäkrades rätt till ersättning inletts äger Trygg-Hansa avvakta med betalning av ersättning till dess utredningen slutförts.

Om polisutredning eller värdering av skiljemän avvaktas skall ersättning betalas senast en månad efter det att Trygg-Hansa erhållit utredningen eller värderingen. För den tid som utbetalningen fördröjts genom detta betalas ränta enligt Riksbankens referensränta.

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. Ränta betalas dock inte om den är mindre än en procent av basbeloppet. Utöver ovan angiven ränta har försäkringstagaren inte rätt till ersättning för skada eller förlust vid dröjsmål med utbetalning av skadeersättning.

2.1.12 Skaderegleringsbestämmelser

2.1.12.1 Anmälan om skada

Skada eller händelse enligt 2.1.7 som kan medföra ersättningsanspråk mot Trygg-Hansa ska utan oskäligt dröjsmål anmälas när den som begär ersättning insett eller borde insett att skadan kommer att leda till ekonomisk förlust eller kostnad i verksamheten.

Om den som begär ersättning underlåter anmäla ett försäkringsfall utan oskäligt dröjsmål och försummelsen leder till skada för Trygg-Hansa kan den ersättning som annars skulle ha betalats till denne helt utebli eller sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

2.1.12.2 Anspråk på ersättning

Med avvikelse från preskriptionsregeln enligt 1.13 första stycket (Allmänna avtalsbestämmelser) gäller följande regel vid framställan av ersättningsanspråk.

Avbrottsskada regleras efter *ansvarstidens* slut. Den som begär ersättning ska senast tre månader efter *ansvarstidens* slut till Trygg-Hansa överlämna skriftligt och slutgiltigt ersättningsanspråk upprättat i överensstämmelse med de för försäkringen gällande villkoren. Framställs anspråket senare är Trygg-Hansa fritt från ansvar.

2.1.12.3 Skyldigheter vid skadereglering

Upplysningar och medverkan med mera

Den som begär ersättning är skyldig att på anmodan styrka ersättningsanspråket genom att lämna de upplysningar som står till buds, tillhandahålla verifikationer, bevis och andra handlingar som behövs för att bedöma Trygg-Hansas ansvarighet och ersättningens storlek. Kostnader för detta ersätts inte.

Den som begär ersättning är också skyldig att låta Trygg-Hansa besiktiga skada samt på annat sätt medverka till utredningen av försäkringsfallet eller av Trygg-Hansa ansvar. Om den som begär ersättning åsidosätter sin skyldighet att lämna upplysningar eller medverka i skadeutredningen med mera och försummelsen leder till skada för Trygg-Hansa kan den ersättning som annars skulle ha betalats till denne helt utebli eller sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Anvisningar

Trygg-Hansa har rätt att utfärda anvisningar. Om Trygg-Hansa meddelar anvisningar är den som begär ersättning skyldig att följa dessa. Iakttar den som begär ersättning inte vad som här sagts är Trygg-Hansas ansvarighet begränsad till den kostnad som skulle uppkommit om anvisningarna följts.

2.1.12.4 Oriktiga uppgifter med mera

Om den som begär ersättning av Trygg-Hansa efter ett försäkringsfall uppsåtligt eller av grov vårdslöshet oriktigt uppgett, förtigt eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till denne helt utebli eller sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Ersättningsbegränsningen gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som lämnat oriktiga uppgifter.

3 Ansvarsförsäkring

3.1 Försäkrade personer och försäkrad verksamhet

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och andra försäkrade som anges i försäkringsbrevet, ifråga om verksamhet som anges där, samt för arbetstagare till dessa för skada som arbetstagaren orsakar i tjänsten inom försäkrad verksamhet.

3.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för person- och sakskada som inträffar under försäkringsperiod, som anges i försäkringsbrevet.

Försäkringen gäller även vid serieskada, dvs flera skador av samma typ som orsakas av liknande fel, defekter eller säkerhetsbrister hos en eller flera produkter, under förutsättning att den första skadan i serien inträffat under försäkringsperiod, som anges i försäkringsbrevet.

3.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet.

Vid försäljnings- och inköpsresor samt vid deltagande i konferenser och mässor gäller dock försäkringen för skada som inträffar i hela världen.

3.5 Försäkringsbelopp

Trygg-Hansas ansvarighet för åtagande enligt 3.7.2 är för varje skada begränsad till det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet samt gäller sammanlagt för person- och sakskada. För samtliga skador som inträffar under försäkringsperioden är ersättningen begränsad till det dubbla försäkringsbeloppet.

Vid serieskada anses samtliga skador i serien inträffade vid tidpunkt då den första skadan i serien inträffade, under förutsättning att försäkringen var i kraft, då den första skadan i serien inträffade.

För försäkringsskydd som meddelas enligt villkorspunkt 3.5.3, 3.5.4, 3.5.5 och 3.5.7 eller enligt tilläggsvillkor som ingår i försäkringsavtalet är Trygg-Hansas ansvarighet begränsad till försäkringsbelopp som anges i respektive villkorspunkt eller tilläggsvillkor. Dessa försäkringsbelopp ingår i och utökar inte högsta ersättning enligt första stycket andra meningen i denna villkorspunkt.

3.5.3 Egendom som bearbetas, installeras monteras m m

Vid skada på egendom som försäkrad eller för hans räkning annan person, åtagit sig att installera, montera, demontera, bearbeta, reparera, kontrollera, besiktiga, tillse eller försälja begränsas ersättningen till 2 Mkr per skada.

Låsbyte i samband med nyckelförlust

Med inskränkning av Trygg-Hansas åtagande enligt föregående stycke och 3.3 (Var försäkringen gäller) lämnas försäkringsskydd för skäligen kostnad att ändra, eller om så erfordras, att byta ut lås i fastighet inom Sverige vid skada till följd av förkomna nycklar. Ersättningen är begränsad till sammanlagt två basbelopp per skada, oavsett antalet fastigheter som berörs av nyckelförlusten, om inte annat framgår av försäkringsbrevet. Detta gäller under förutsättning att den försäkrade enligt gällande rätt är skyldig att svara för sådan kostnad. Polisanmälan skall ske och kopia skall på begäran insändas till Trygg-Hansa. Försäkringsskydd lämnas dock inte om nycklarna varit märkta med namn och/eller adress, lämnats kvar i dörr eller om nycklarna stulits ur fordon.

3.5.4 Egendom under lyft eller transport

Vid skada på egendom som försäkrad, eller för hans räkning annan person, lyfter eller transporterar och som inte är undantagen enligt 3.7.10.10, begränsas ersättningen till 200 000 kronor per skada, om inte annat framgår av försäkringsbrevet.

3.5.5 Dataregisteransvar

Vid ekonomisk och ideell skadeståndsskyldighet för dataregisteransvarig begränsas ersättningen till 2 Mkr per skada.

3.5.7 Avfallshantering

Vid skada genom återvinning, sortering, mottagning, omlastning, mellanlagring, deponering, uppläggning, destruktion, förbränning eller annan behandling av avfall är ersättningen begränsad till 5 Mkr per skada och år.

3.6 Självrisk

Den försäkrade skall vid varje skada erlägga en självrisk om 0,2 basbelopp som avräknas mot sammanlagda ersättningsbara kostnader och ersättningsbart skadestånd.

Självrisken är dock alltid lägst

- 10 % av skadebeloppet vid sakskada orsakad av sprängning, dock lägst 0,5 och högst 2 basbelopp
- 30 % av skadebeloppet vid sakskada som uppkommit i samband med svetsning, skärning, lödning, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning, dock lägst 1 och högst 10 basbelopp
- 30% av skadebeloppet vid skada orsakad av att VVS- installation och arbete i våtutrymme inte utförts fackmässigt enligt materialleverantörens typgodkända anvisningar och gällande branschregler eller av utbildad personal med certifikat / utbildningsbevis för den aktuella installationen och det aktuella materialet, dock lägst 0,5 och högst 10 basbelopp.
- 1 basbelopp vid skada som inträffar i USA eller Kanada.
- 1 basbelopp vid skada på hyrd lokal

Vid serieskada* har den försäkrade att svara endast för en självrisk och då den som gäller vid den tidpunkt då första skadan i serien inträffar och försäkringen är i kraft. Självriskbelopp som uttrycks i basbelopp avrundas nedåt till närmaste 100-tal kronor.

3.7 Försäkringens omfattning

3.7.1 Försäkringens omfattning

Försäkringen omfattar försäkrads skadeståndsskyldighet för person- och sakskada enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler och enligt allmänna leveransbestämmelser utgivna av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde, förutsatt att dessa avtalats. Försäkringen omfattar inte åtagande härutöver.

Försäkringen gäller inte för ren förmögenhetsskada med undantag för försäkringskydd som lämnas enligt villkorspunkt för skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada som den försäkrade i egenskap av personuppgiftsansvarig kan åläggas enligt 48 § personuppgiftslagen (PUL SFS 1998:204).

Försäkringen omfattar kostnader för skäliga räddningsåtgärder för att begränsa omedelbart förestående eller inträffad skada som kan omfattas av försäkringen under förutsättning att det inte skäligen hade kunnat begäras att den försäkrade tidigare skulle ha vidtagit åtgärder för att förhindra skadan.

3.7.2 Trygg-Hansas åtagande

Framställs mot försäkrad krav på skadestånd som kan omfattas av försäkringen och som överstiger tillämplig självrisk åtar sig Trygg-Hansa gentemot den försäkrade att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra försäkrads talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljemannakostnader som försäkrad åsamkas eller åläggs att betala och som inte kan utfås av motpart eller annan
- betala det skadestånd som överstiger tillämplig självrisk och som den försäkrade är skyldig att utge.

3.7.4 Ekonomisk och ideell skada vid dataregisteransvar

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada som den försäkrade i egenskap av registeransvarig kan åläggas enligt 48 § personuppgiftslagen (PUL).

3.7.10 Undantag

Försäkringen gäller inte för:

3.7.10.1 Uppsåt, grov vårdslöshet m m

Skada som den försäkrade framkallat uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i medvetande om att detta innebar betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Ersättning lämnas dock om den försäkrade kan visa att denne inte varit medveten om eller borde ha varit medveten om skaderisken.

Med den försäkrade likställs den försäkrades anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen.

Försäkringen gäller inte för skada som försäkringstagarens styrande organ eller arbetsledning till någon del orsakar med uppsåt och inte heller för arbetstagare för skada som denne till någon del orsakar med uppsåt. Försäkringen gäller inte för skada som uppkommer under sådana omständigheter, att det för försäkringstagarens styrande organ eller arbetsledning borde ha stått klart att skada med stor sannolikhet skulle komma att inträffa.

Vid markarbete gäller försäkringen inte för sådan skada som på förhand kan beräknas komma att inträffa med den tillämpade sprängningsmetoden.

3.7.10.2 Produktsäkerhet

Skada som orsakas av fel eller brist i levererad produkt, felaktig eller bristfällig information om produkten eller felaktig åtgärd beträffande produkten, om företagsledning eller arbetsledning

- kände till felet eller bristen vid leveransen eller när produkten därefter åtgärdades eller
- skulle ha upptäckt felet eller bristen om undersökningar, provningar eller analyser utförts enligt de normer och principer som allmänt tillämpas inom branschen eller
- åsidosatt lag eller myndighets föreskrift rörande produktsäkerhet.

Med levererad produkt avses lös egendom som försäkrad eller annan för försäkrads räkning satt i omlopp.

3.7.10.3 Ansvar för byggherre och entreprenör

Sakskada som den försäkrade kan bli ansvarig för i egenskap av byggherre eller entreprenör enligt miljöbalken eller andra grannelagsrättsliga regler eller motsvarande kontraktsrättsliga bestämmelser

vid byggnads-, anläggnings- och installationsarbeten.

Med byggherre avses ägare eller brukare av fastighet för vars räkning entreprenad utförs.

Utan inskränkning av 3.7.10.6 tillämpas dock inte undantaget vid skada som den försäkrade är skadeståndsskyldig för i egenskap av byggherre i samband med reparations- eller underhållsarbeten.

3.7.10.4 Fastighetsansvar

Skada som den försäkrade kan bli ansvarig för i egenskap av ägare av fastighet eller innehavare av tomträtt.

Undantaget tillämpas dock inte om ansvarsförsäkringen är avsedd att gälla för den försäkrade i dennes egenskap av ägare, brukare eller tomträttshavare av försäkrad fastighet som anges i försäkringsbrevet.

3.7.10.5 Atomskada eller atomolycka

Atomskada eller atomolycka vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess.

För tillämpning av detta undantag ska atomskada och atomolycka definieras i enlighet med de bestämmelser i atomansvarighetslagen (SFS 1968:45) eller motsvarande utländsk lagstiftning. Om motsvarande utländsk lagstiftning saknas, ska atomansvarighetslagens definition tillämpas.

3.7.10.6 Miljöskada

Skada genom

- förorening av eller annan inverkan på vattendrag, sjöar eller andra vattenområden, grundvattnen, luft samt mark, byggnad, anläggning eller anordning
- ändring av grundvattennivån
- buller, skakning, värme, lukt, ljus
- fukt eller kondens
- annan liknande störning.

Undantaget avser inte skada som beror på

- att fel - dock ej fel i planering eller konstruktion eller val av arbetsmetod - tillfälligt begås vid användning, service eller underhåll av byggnad, anläggning eller anordning
- att fel plötsligt och oförutsett uppkommer på byggnad, anläggning eller anordning
- skada som orsakats av produkt som den försäkrade levererat

allt under förutsättning att lag, författning eller myndighets föreskrift inte medvetet åsidosatts

Försäkringskydd enligt ovan gäller inte i USA eller Kanada.

3.7.10.7 Nederbördsskada

Försäkringen gäller inte för skada på grund av översvämning som helt eller till någon del orsakats av nederbörd eller snösmältning såvida inte skadan beror på

- att fel tillfälligt begåtts
- att fel plötsligt och oförutsett uppkommit på byggnad, anläggning eller anordning.

3.7.10.8 Trafikansvar

Skada som den försäkrade - eller någon för vilken han svarar - är ansvarig för i egenskap av ägare, brukare eller förare av

Basvillkor - Kontorsplus

- motordrivet fordon till den del skadan omfattas av trafikskadelagen eller hade omfattats av trafikförsäkring, om sådan hade tecknats med sedvanliga försäkringsbelopp och villkor som tillhandahålls i det land där skadan inträffat eller i det land där fordonet är registrerat. För skada som inträffar med tillfälligt hyrt motordrivet fordon, det vill säga fordon som vare sig ägs eller leasas av den försäkrade, gäller försäkringen dock till den del skadan inte kan betalas av trafikförsäkring eller annan försäkring
- motordrivet fordon när det används för tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande ändamål inom inhägnat tävlingsområde
- skepp och båtar såvitt gäller sakskada till följd av kollision med fasta eller flytande föremål, kassuner, pontoner, pontonkranar, mudderverk eller bogserande föremål
- skepp och båtar vid skada på passagerare eller last som befordras.

Flygansvar

Försäkringen gäller inte heller för skada orsakad av:

- luftfartyg, svävare eller hydrokopter;
- flygledning, vilket inbegriper flygledares handling eller underlåtenhet samt system, utrustning eller annan produkt som används för flygledning
- lufttrafik, vilket inbegriper men inte är begränsat till på och av flygplats bedriven verksamhet, vars ändamål är att betjäna lufttrafik
- produkt avsedd för stadigvarande bruk i luftfartyg
- annan produkt samt tjänst som används respektive tillhandahålls vid luftfartygs start och landning

3.7.10.10 Skada på egendom som hyrs, transporteras m m

Skada på egendom som den försäkrade eller annan för hans räkning

- hyr, leasar, lånar eller nyttjar
- på grund av särskilt åtagande därom transporterar, lyfter eller förvarar
- uppför eller nedmonterar såvitt gäller byggnader eller broar.

Vid skada på lokal som försäkringstagaren hyr för sin verksamhet, under en sammanhängande tid av minst 60 dagar, tillämpas inte undantaget vid skadehändelse som normalt ersätts genom brand- och vattenskadeförsäkring.

3.7.10.11 Egen egendom

Skada på försäkrads egen egendom.

Krav mellan försäkrade

Skada som de försäkrade orsakar varandra ersätts inte, om inte detta särskilt framgår av försäkringsbrevet.

3.7.10.12 Skada på levererad egendom

Skada på egendom som den försäkrade eller annan för hans räkning åtagit sig att uppföra, sälja eller leverera oavsett när skadan inträffar. Försäkringen gäller inte heller för kostnad för hantering eller åtgärd som den försäkrade nedlagt på den levererade egendomen.

Undantaget avser inte skada på tidigare levererad egendom om skadan inträffar till följd av att den försäkrade

- fullgör avtal som inte har samband med det ursprungliga leveransavtalet
- utför underhålls- eller servicearbete efter garantitidens utgång.

3.7.10.13 Arbetsskador

Arbetsskada i den mån sådan kan ersättas genom arbetsskadeförsäkring, social försäkring, annan gällande försäkring eller ersättningsform. Undantaget tillämpas dock inte vid regresskrav mot försäkrad från sådan försäkring/ersättningsform.

3.7.10.14 Utebliven effekt

Skada genom att levererad kemisk produkt inte förhindrat, avbrutit, främjat eller i övrigt påverkat sådant beräkneligt händelseförlopp eller sådan beräknelig utveckling eller sjukdom som pågår eller skulle ha uppkommit om produkten inte använts.

3.7.10.15 Utfästelse och garanti

Skadeståndsskyldighet som grundas på garanti eller utfästelse om skadeståndsskyldighet inte hade förelegat utan garantin eller utfästelsen. Försäkringen gäller dock för ansvar som den försäkrade åtagit sig enligt allmänna leveransbestämmelser utgivna av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde.

3.7.10.16 Ingrepps- och utbyteskostnader

Om egendom skadas, och skadan inte ersätts av denna försäkring, ersätts inte heller kostnader för åtgärder föranledda av att egendomen måste undersökas, repareras eller bytas ut och att ingrepp därvid måste ske i oskadad egendom.

Dock ersätts hälften av kostnaderna för ingrepp i oskadad egendom som är gemensamma för att undersöka, reparera eller byta ut såväl undantagen som ersättningsbar egendom.

Vad som anges i första och andra styckena beträffande ersättning för ingrepp gäller även för demontering, flyttning eller annan åtkomståtgärd.

3.7.10.17 Återtagande, reparation och räddningskostnad för levererad egendom mm

Kostnader i samband med reklamation, återreparation och tagande, återställande, utbyte, borttagande eller indragning av levererad egendom. rerad egendom m m

Försäkringen gäller inte heller för räddningskostnader eller andra kostnader till följd av att levererad egendom befaras förorsaka skada.

3.7.10.19 Serieskada

Serieskada om första skadan i serien inträffat före försäkringstiden.

3.7.10.20 Rådgivande verksamhet

Skada uppkommen till följd av fel eller brist i utredningar, besiktningar, beskrivningar, beräkningar, ritningar, råd eller anvisningar som lämnats i yrkesmässigt rådgivande verksamhet.

3.7.10.21 Böter, viten och straffskadestånd (punitiv damages)

Böter och viten eller för straffskadestånd (punitive damages) eller annan liknande ersättning med karaktär av straffskadestånd. Försäkringen gäller inte heller för ersättningsanspråk som har sin grund i böter och viten eller straffskadestånd.

3.7.10.23 Asbest m m

Skador som direkt eller indirekt orsakats av eller har samband med asbest, formaldehyd, PCB (Polyklorerade bifenyl), EMF (Elektromagnetiska fält) eller tobak.

3.7.10.24 Krig eller upplopp

Skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, oavsett krigsförklaring avgetts, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror, upplopp, nationalisering, konfiskation, rekvisition eller förstörelse av eller skadegörelse på egendom genomförd av eller på order av någon regering eller nationell eller lokal myndighet .

3.7.10.27 Läkemedel

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av

- läkemedel
- vacciner
- oxychinolin
- diethylstilboesterol (DES)
- preventivmedel
- kemiska abortframkallande preparat, eller
- silikonbaserade implantat.
- tobaksprodukter

3.7.10.28 HIV/AIDS

Skada som orsakats av HIV eller därav föranledda sjukdomar, t ex AIDS.

3.7.10.29 Terrorism

Person eller sakskada, som direkt eller indirekt helt eller delvis orsakats av *terrorhandling*,

- som innebär spridning eller användning av biologiska, kemiska eller radioaktiva ämnen;
- som riktas mot eller drabbar evenemang som samlar eller är avsett att samla fler än 10 000 deltagare;
- under försäkring för allmänt ansvar tecknad av vattenverk som försörjer fler än 10 000 abonnenter eller av ägare eller brukare av fördämning som är högre än 7,5 meter;
- under försäkring för allmänt ansvar tecknad av ägare eller brukare av Centralstationen i Köpenhamn, Stockholm, Oslo och Helsingfors och för ägare eller brukare av följande flygplatser: Kastrup, Arlanda, Gardemoen, Vantaa eller Keflavik.
- under försäkring för allmänt ansvar tecknad av säkerhetsföretag som utför bemanningsuppdrag

Med *terrorhandling* avses handling som innebär användning och/eller bruk av våld eller maktmedel eller hot därom, som begås av individ/er eller grupp av individer, oavsett handlingen begås för egen räkning av, tillsammans med eller i samröre med någon organisation/er eller regering/ar och vars syfte/n eller skäl är politiska, religiösa, ideologiska och/eller etniska och som syftar till att sätta skräck i befolkning eller grupp av individer eller tvinga regering/ar, myndighet/er eller organisation/er att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd eller på annat sätt påverka deras agerande eller beslut.

3.7.10.30 Offshoreanläggning

Försäkringen gäller inte för ägare eller operatör av offshore-anläggning/installation.

3.7.10.31 Kemiska produkter

Försäkringen gäller inte för kemiska produkter, såvida inte tillverkning av kemiska produkter motsvarar en begränsad andel av försäkrads årsomsättning. Undantaget gäller inte om försäkring meddelas på "claims made" villkor.

3.7.10.32 Blodbanker

Försäkringen gäller inte för blodbanker. Undantaget gäller inte för sjukhus, kliniker eller liknande som normalt använder blod i sin verksamhet.

3.7.10.33 Förening

Försäkringen gäller inte för

- kostnad för efterbehandling av föreningsskada eller avhjälpande av allvarlig miljöskada eller kostnad för räddningsåtgärd, som försäkrad enligt bestämmelser i Miljöbalken 10 kapitlet eller annan lagstiftning som bygger på EU:s miljödirektiv 2004/35/EG åläggs att betala eller vidta eller, som försäkrad haft för att efterbehandla föreningsskada eller avhjälpa allvarlig miljöskada; eller
- ersättningskrav som framställs mot försäkrad av annan som åsamkats kostnad enligt ovan.

3.12 Skaderegleringsbestämmelser

3.12.1 Anmälan om skada

Skada som kan förväntas medföra skadeståndskrav ska anmälas till Trygg-Hansa så snart som möjligt. Om talan aviseras eller väcks mot den försäkrade ska detta omedelbart anmälas till Trygg-Hansa. Den som vill utnyttja försäkringen måste anmäla detta inom sex månader från det att någon gjort gällande ett skadeståndskrav mot den försäkrade. Om så inte sker är Trygg-Hansa fritt från sina åtaganden enligt 3.7.1.

3.12.2 Skyldighet vid skadereglering

Upplýsingar och medverkan med mera

Den försäkrade är skyldig att låta Trygg-Hansa besiktiga skada samt på annat sätt medverka till utredningen av försäkringsfallet eller av Trygg-Hansas ansvar. Den försäkrade och försäkringstagaren är skyldig att utan dröjsmål och utan ersättning lämna Trygg-Hansa handlingar och andra upplýsingar som kan vara av betydelse för skadeutredningen. Den försäkrade och försäkringstagaren är skyldig att utan dröjsmål och utan ersättning verkställa sådana utredningar som är av betydelse för bedömande av skadefallet och den försäkrades ansvarighet och som kan genomföras inom deras verksamhet.

Dokumentationsplikt för levererad egendom

Den försäkrade och försäkringstagaren ska i rimlig omfattning bevara konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, recept, instruktioner, leveransavtal, bruksanvisningar, garantier och liknande handlingar som kan vara av betydelse vid skadeutredning om ansvar för skada genom levererad egendom.

Anvisningar

Trygg-Hansa har rätt att utfärda anvisningar om återanskaffning och reparation samt tillvarata skadad egendom innan sådana åtgärder vidtas. Om Trygg-Hansa meddelar anvisningar om val av reparatör, leverantör eller metod för reparation eller sanering är den som begär ersättning skyldig att följa dessa.

Trygg-Hansa har inget ansvar för anlitad entreprenörs / leverantörs åtaganden. Iakttar den som begär ersättning inte vad som här sagts är Trygg-Hansas ansvarighet begränsad till den kostnad som skulle ha uppkommit om anvisningarna följts.

3.12.4 Oriktiga uppgifter m m

Om den försäkrade eller annan som begär ersättning av Trygg-Hansa efter ett försäkringsfall uppsåtligt eller av grov vårdslöshet oriktigt uppgett, förtigt eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till denne helt utebli eller sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Ersättningsbegränsningen gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som lämnat oriktiga uppgifter.

3.12.5 Rättegång

Den försäkrade och försäkringstagaren är skyldig att, i händelse av rättegång, utan ersättning tillse att vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras i erforderlig utsträckning med hjälp av hos dem anställd personal.

I händelse av rättegång utser Trygg-Hansa rättegångsombud och lämnar denne erforderliga anvisningar och instruktioner. Om den försäkrade inte accepterar det av Trygg-Hansa utsedda rättegångsombudet kan en dom om ersättningskyldighet inte åberopas mot Trygg-Hansa och inte heller ersätts rättegångs- och skiljemannakostnader.

3.12.6 Uppgörelse i godo

Om den försäkrade utan Trygg-Hansas tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningskrav eller utbetalar ersättning, är Trygg-Hansa fritt från ansvarighet om inte kravet uppenbart var lagligen grundat. Den försäkrade är - om Trygg-Hansa så önskar - skyldig att medverka till uppgörelse i godo med den skadelidande. Har Trygg-Hansa förklarat sig villigt att göra upp i godo med den skadeståndsberättigade är Trygg-Hansa fritt från ytterligare åtaganden till följd av dennes skadeståndskrav. Detsamma gäller för det fall att den försäkrades skadeståndsskyldighet fastställts genom treds-kodom.

3.12.7 Ansvarsbegränsning i avtal

Medför ansvarsbegränsning i avtal inskränkning i den försäkrades skadeståndsskyldighet och avstår den försäkrade från att åberopa ansvars begränsningen föreligger inte ersättningskyldighet för Trygg-Hansa.

3.12.8 Dröjsmålsränta

Trygg-Hansa betalar inte den ränta som beror på den försäkrades eller försäkringstagarens dröjsmål att fullgöra vad som på honom ankommer enligt 3.12.

3.12.9 Mervärdesskatt

Mervärdesskatt som skall betalas av den försäkrade utgör ingen skada som omfattas av försäkringen, till den del den försäkrade har möjlighet till avdrag för beloppet enligt tillämpliga skatteregler.

4 Rättsskyddsförsäkring

Med hänvisning till Allmänna avtalsbestämmelser och med tillämpning av övriga villkorsbestämmelser gäller för denna försäkring följande:

4.1 Försäkrade personer och försäkrad verksamhet

Försäkringen gäller för tvist i verksamhet som anges i försäkringsbrevet och gäller för försäkrad och i försäkringsbrevet angivna medförsäkrade (försäkrad).

Rättsskyddsförsäkring för rörelse gäller inte för försäkrad såsom ägare eller brukare av fastighet vid tvist som har direkt samband med sådan försäkrad verksamhet. (Se i förekommande fall 4.10 "Särskilda bestämmelser avseende rättsskydd för fastighetsägare).

4.2 När försäkringen gäller

Tvist och Skattemål

Huvudregel

Försäkringen gäller för tvist eller skattemål som uppkommer under den tid försäkringen är i kraft, om försäkrad haft rättsskyddsförsäkring som varit gällande i Trygg-Hansa under en sammanhängande tid av minst två år.

Om försäkring inte funnits i Trygg-Hansa under två år får motsvarande försäkring, med samma omfattning, i annat bolag tillgodoräknas, under förutsättning att inget uppehåll i försäkringskyddet förekommit.

Om försäkringen inte varit gällande i två år

Om försäkring i Trygg-Hansa är gällande, men varit i kraft kortare tid än två år när tvisten eller skattemålet uppkommer, lämnas rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för framställt anspråk inträffat under den tid försäkringen varit i kraft, med samma omfattning i Trygg-Hansa eller annat bolag, under förutsättning att inget uppehåll i försäkringskyddet förekommit.

Om försäkringen upphört

Om försäkringen upphört när tvisten eller skattemålet uppkommer, på grund av att försäkrad rörelse som drivits som handelsbolag eller under enskild firma avvecklats, kan rättsskydd lämnas genom denna försäkring, om den varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

4.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för tvist som skall prövas av domstol eller skiljenämnd inom Norden, om ej annat anges i försäkringsbrevet, samt för skattemål i Sverige.

4.5 Försäkringsbelopp

Tvist

Trygg-Hansas åtagande att betala ersättning är vid varje tvist begränsat till 5 basbelopp, om ej annat framgår av försäkringsbrevet.

För samtliga tvister som uppkommer under ett försäkringsår lämnas ersättning med högst 1 Mkr.

Om flera tvister uppkommer skall dessa räknas som en tvist

- om de enligt 14 kap rättegångsbalken handläggs eller skulle kunna handläggas gemensamt i en rättegång vid domstol, även om de handläggs som olika mål vid ett eller flera tillfällen
- om yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter - även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

En tvist anses föreligga om två eller flera av de försäkrade står på samma sida i en tvist.

Skattemål

Vad som utgör ett skattemål avgörs med ledning av vad som handläggs som ett särskilt mål hos skattemyndigheterna. Fler än ett försäkringsbelopp utgår aldrig för skattemål som avser taxeringsbeslut som avser fler taxeringsbeslut för ett och samma taxeringsår.

Prövas skattemål under olika målnummer, taxeringar för flera beskattningsår som innefattar underkännande av väsentligen samma yrkande eller förfarande hos försäkrad, utgår endast ett försäkringsbelopp.

Särskilt försäkringsbelopp om högst 100 000 kr gäller för tvist i skattemål, om ej annat framgår av försäkringsbrevet.

För tvister i skattemål som uppkommer under ett försäkringsår lämnas ersättning med högst 500 000 kr.

4.6 Självrisk

Vid varje tvist avdras den självrisk* som anges i försäkringsbrevet.

* Självrisken utgörs dels av den grundsjälvrisk som anges i försäkringsbrevet och dels av en rörlig självrisk utgörande 20% av uppkomna och ersättningsbara kostnader, utöver nämnda grundsjälvrisk.

4.7 Försäkringens omfattning

Definitioner

Tvist

Med tvist förstås att ett framställt krav helt eller delvis avvisats.

Skattemål

Med skattemål förstås mål om taxering eller skattebetalning i försäkringstagarens försäkrade verksamhet som kan överprövas i länsrätt, kammarrätt och Regeringsrätten efter Skatteverkets slutliga beslut.

4.7.1 Vilka tvister försäkringen gäller för

Tvist

Försäkringen gäller för tvist som skall prövas som tvistemål av tingsrätt, dock inte "småmål" (se punkt 4.7.2 nedan) och som efter prövning där kan prövas av hovrätt och Högsta domstolen.

Försäkringen gäller även vid tvist som handläggs enligt lag (2002:599) om grupprättegång där den försäkrade är svarande.

Försäkringen gäller även för tvist angående skadestånd som prövas inom ramen för brottmål, där den försäkrade är målsägande.

Försäkringen gäller även för tvist som kan prövas som tvistemål av fastighetsdomstolen, i miljödomstol enligt 20 kap 2 § punkt 6 miljöbalken, Statens VA-nämnd eller högre instans samt för hyresmål som handläggs av Svea hovrätt.

Försäkringen gäller också i ovan nämnda mål om de återupptas efter beslut om resning, domvilla eller återställande av försutten tid.

Anm. Försäkringen gäller således inte för brottmål eller för ärenden som handläggs av allmän domstol enligt lagen om domstolsärenden och inte heller för mål eller ärenden som handläggs av administrativa myndigheter, specialdomstolar eller allmänna förvaltningsdomstolar, t ex hyresnämnd, fastighetsbildningsmyndighet, länsstyrelse, länsrätt, kammarrätt eller Regeringsrätten.

Tvist vid Skattemål

Försäkringen gäller för tvist i skattemål som uppstått efter Skatteverkets slutliga beslut och som anhängiggjorts i allmän förvaltningsdomstol (länsrätt, kammarrätt och Regeringsrätten).

Tvist vid konkurs

Försäkringen gäller vid tvist som uppkommer innan försäkrad försatts i konkurs under förutsättning att

- försäkringen var i kraft då tvisten uppkom, och
- konkursförvaltare har beslutat att överta försäkrads tvist och anlitar ombud

Om tvist inte anmälts till Trygg-Hansa före konkurs gäller försäkringen under förutsättning att tvisten anmäls inom tre år från det att konkursförvaltare anlitat ombud.

Skiljeförfarande

Försäkringen gäller för skiljeförfarande i sådan tvist som kan prövas av ovan angivna domstolar och omfattar både försäkrads egna ombudskostnader och sådana som försäkrad förpliktas utge - med undantag för ersättning till skiljemännen.

4.7.2 Vilka tvister försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för tvist

Tvist

- som vid rättslig prövning skall handläggas enligt 1 kap 3d § första stycket rättegångsbalken, så kallade småmål. Med småmål menas tvister där värdet av vad som yrkas uppenbart inte överstiger ett halvt prisbasbelopp. Detta undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtal med Trygg-Hansa.
- som gäller försäkrads borgensåtagande eller liknande åtagande. Begränsningen gäller även regressrätt med anledning av infriat borgensansvar.
- som rör förhållandet mellan arbetsgivare och nuvarande eller förutvarande arbetstagare.
- som gäller fordran eller annat anspråk, som överlåtits på försäkrad om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom.
- som gäller skadestånd eller annat anspråk mot försäkrad i anledning av gärning som kräver uppsåt för straffbarhet efter det att försäkrad, i inledd förundersökning, delgivits misstanke om brott eller åtal väckts för denna gärning.
- som prövas av fastighetsdomstol eller miljödomstol och i vilka den försäkrade i domstolen eller i föregående administrativ prövning är att bedöma som sökande part.
- som rör sådan, av den försäkrade, planerad eller bedriven verksamhet som skall bedömas enligt miljöbalken (se dock 4.7.1, stycke 4).
- som gäller skadeståndsanspråk mot försäkrad om trafik- eller ansvarsförsäkring täcker eller skulle kunna täcka sådan skadeståndsrisk, oavsett om försäkring finns eller inte.
- som kan eller skulle ha kunnat omfattas av rättsskyddsförsäkring ingående i motorfordonsförsäkring, oavsett om försäkring finns eller inte.
- där försäkrad är försatt i konkurs och tvisten avser vad som ingår i konkursboet, separationsrätt i konkursen, återvinning i konkursen eller tvistiga bevakningar i konkursen
- där försäkrad är i likvidation eller part i ackordsförfarande utan konkurs oberoende av om fordringar i förfarandet är tvistiga.
- där försäkrad är käreande eller gruppmedlem i tvist som handläggs enligt lag (2002:599) om grupprättegång.
- som avser tvist mellan försäkrad och dennes konkursbo.
- som avser rättsförhållanden som har sin grund i eller anknytning till firmarätt, patent, växtförädlarrätt, annan know-how som skyddas enligt lag eller annan immaterialrätt, dock gäller inte detta undantag för varumärke, upphovsrätt och mönsterrätt
- om försäkrad inte har befogat intresse av att få sin sak behandlad.
- som avser ärenden vid domstol oberoende av om de registreras som tvistemål eller ärenden enligt lagen (1996:242) om domstolsärenden.
- mellan de försäkrade, om inte detta särskilt framgår av försäkringsbrevet.

Skattemål

Försäkringen gäller inte för skattemål

- där tvistebeloppet understiger ett halvt basbelopp
- som avser köp eller försäljning av aktier eller andra finansiella instrument
- som rör förhandsbesked

- som rör skönstaxering
- som rör skattetillägg
- som avser prövning enligt lagen om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter
- som rör eftertaxering beroende på att den försäkrade lämnat oriktiga uppgifter eller skattemål i övrigt som avser förhållanden som kan medföra ansvar för skattebrott, antingen åtal väckts eller ej.

4.7.3 Vilka kostnader försäkringen gäller för

Trygg-Hansa åtar sig i tvist som omfattas av försäkringen att betala försäkrads nödvändiga och skäliga ombuds- och rättegångskostnader som försäkrad inte kan få betalda av motpart eller annan.

Trygg-Hansa betalar inte sådana kostnader, om försäkrad i eller utom rättegång, avstår från sina möjligheter att få ersättning av motparten.

Försäkringen omfattar

- nödvändiga kostnader för bevisning och utredning som anskaffats före rättegång och efter det att tvist uppstått, förutsatt att utredningen beställts av försäkrads ombud.
- rättegångskostnader som försäkrad vid förlikning åtagit sig att betala till motpart, under förutsättning att försäkrad gör uppenbart att domstolen, på grund av nya omständigheter som framkommit under rättegången, efter prövning skulle ha ålagt försäkrad att betala rättegångskostnader med högre belopp än det som försäkrad vid förlikning åtagit sig.
- rättegångskostnader som försäkrad efter återkallelse av talan dömts att betala till motpart, under förutsättning att försäkrad gör uppenbart att domstolen, på grund av nya omständigheter som framkommit under rättegången, efter prövning skulle ha ålagt försäkrad att betala rättegångskostnader med högre belopp än det som försäkrad dömts till i och med återkallelsen.
- kostnad för medlare som blivit utsedd av tingsrätt eller hovrätt.
- kostnad för bevisning i rättegång eller skiljemannaförfarande (se dock punkt 4.7.1 ovan).
- expeditionskostnader i domstol.
- rättegångskostnader som försäkrad ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten.
- nödvändiga och skäliga kostnader i skattemål som uppstått efter Skatteverkets slutliga beslut för anhängiggörande och utförande av talan i allmän förvaltningsdomstol (länsrätt, kammarrätt och Regeringsrätten).

Är tvisten sådan att den först kan eller ska handläggas eller prövas i annan ordning eller annan instans (t ex av skiftesman, i arrende- eller hyressnämnd, kronofogdemyndigheten, konkurrensverket eller skiljenämnd enligt aktiebolagslagen eller inom besiktningsförfarande enligt entreprenadrättsliga regler) ersätts endast kostnader som uppkommit efter sådan handläggning eller prövning. Kostnad för bevisning som tagits fram vid sådan handläggning eller prövning och kan användas vid ett fortsatt förfarande ersätts inte av försäkringen.

Kostnadsräkning

Av ombudets kostnadsräkning skall framgå vilka åtgärder ombudet har vidtagit samt tidsåtgången för dessa åtgärder, med motivering för uppkomna sakkunnigkostnader. Med kostnadsräkningen skall lämnas upplysning om resultatet i tvisten samt bifogas dom eller förlikningsavtal.

4.7.4 Vilka kostnader försäkringen inte ersätter

Försäkringen gäller inte i den mån ersättning har lämnats eller skulle ha kunnat lämnas genom annan försäkring eller på annat sätt.

Om skadestånd till försäkrad även kan antas innefatta kompensation för ombudskostnader lämnas inte ersättning för dessa genom försäkringen.

Försäkringen gäller inte för

- ombudskostnader som uppkommer innan tvist uppstått.
- kostnader som har betalats eller skulle ha kunnat betalas av allmänna medel.

Basvillkor - Kontorsplus

- kostnader som avser försäkrads eller anställds eget arbete, förlorad inkomst, resor eller uppehålle.
- verkställighet av dom, beslut eller avtal
- ersättning till skiljemän.
- kostnader i skattemål som uppkommit före Skatteverkets slutliga beslut, även om dessa kostnader avser bevisning som kan användas vid senare prövning av taxeringsbeslutet i skattemål.

Grundas tvistigt anspråk, som i och för sig kan godkännas enligt rättsskyddsförsäkringen, på gärning som påstås utgöra brott och utreds av myndighet, ersätter försäkringen inte kostnader för bevisning som tagits fram tillstyrkande av att gärningen utgör brott eller medför avgiftssanktion.

Försäkringen ersätter inte, om inte försäkringen gäller för tvist som handläggs utom Norden.

- sakkunnigutredning om innehållet i utomnordisk rätt eller utredningskostnad utom Norden.
- ombuds resor utom Norden.
- kostnader som uppkommer vid handläggning utom Norden.

Försäkringen omfattar inte heller merkostnader som uppstår genom att försäkrad

- anlitar flera ombud eller byter ombud.
- gjort sig skyldig till försumlig processföring eller förfarit försumligt.

Mervärdesskatt

Mervärdesskatt som skall betalas av den försäkrade utgör ingen kostnad som omfattas av försäkringen, till den del den försäkrade har möjlighet till avdrag för beloppet eller kan återvinna beloppet enligt gällande skatteregler.

4.8 Ombud

För att försäkringen skall gälla krävs att försäkrad eller konkursförvaltare, genom utställande av rättegångsfullmakt, anlitar ombud att företräda denne i förhandlingar och rättegång.

Ombud skall vara lämpligt med hänsyn till tvistens beskaffenhet och omfattning samt den ort där försäkrad bedriver sin verksamhet eller orten där tvisten är föremål för prövning.

Ombudet skall även vara advokat eller jurist anställd hos advokat, eller godkänd av Försäkringsförbundets prövningsförfarande beträffande ombudets lämplighet, POL samt inneha F-skattsedel.

Godkännande krävs även av biträdande jurist som lämnat anställning hos advokat och fortsätter handläggningen av uppdrag som mottagits av denne under anställningen. Motsvarande gäller ombud vars medlemskap i Advokatsamfundet upphört.

En förutsättning för att försäkrad skall få anlita ombud, som inte är advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå, är att ombudet förbundet sig att i händelse av tvist godta Försäkringsförbundets prövningsförfarande beträffande ombuds lämplighet, POL prövning av arvode och övriga kostnader i ärendet.

Trygg-Hansa har rätt att hos Ombudskostnadsnämnden hänskjuta frågan om nödvändigheten och skäligheten av ombuds arvode och kostnader.

4.9 Preskription

För rättsskyddsförsäkringen gäller nedanstående preskriptionsregel. Den som vill bevaka fordringsrätt på grund av försäkringsavtal, ska i laga ordning väcka talan inom 3 år från det han fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande samt i varje fall inom 10 år från det sådant tidigast kunnat ske, annars förlorar fordringsägaren sin rätt till ersättning.

4.10 Särskilda bestämmelser avseende rättsskyddsförsäkring för fastighetsägare (gäller för försäkringstagaren som ägare och brukare av försäkrad fastighet)

Med tillämpning i övrigt av bestämmelser i punkterna 4.1 – 4.9 ovan gäller följande kompletteringar och ändringar avseende rättsskyddsförsäkring för fastighetsägare.

4.10.1 Försäkrade personer och försäkrad verksamhet

Med ändring av 4.1 ovan, gäller försäkringen för försäkrad såsom ägare eller brukare av försäkrad fastighet vid tvist som har direkt samband med sådan försäkrad verksamhet. Med brukare avses här den som innehar fastighet på grund av avtal om tomträtt, arrende mot ersättning eller fastighetsrenting.

4.10.2 När försäkringen gäller

Med komplettering av 4.2 ovan, lämnas – om försäkringen inte längre är gällande när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört – rättsskydd genom denna försäkring om den varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

4.10.7 Försäkringens omfattning

4.10.7.1 Vilka tvister försäkringen inte gäller för

Med komplettering av 4.7.2 ovan, gäller försäkringen inte för tvist

- som rör annan försäkrad verksamhet än sådan verksamhet som avses i 4.10.1 ovan.
- som rör försäkrad som ägare eller brukare till annan fastighet än den som anges i försäkringsbrevet
- som rör nedsättning av köpeskillning enligt jordabalken 4 kap 19 § eller andra krav mellan köpare och säljare med anledning av köp eller försäljning av fastighet, då omtvistat belopp - exklusive eventuell ränta – understiger det prisbasbelopp enligt lagen om allmän försäkring som gäller när tvisten uppkommer.

Ombudet skall, vid ansökan om rättsskydd enligt föregående stycke, för Trygg-Hansa presentera ett utförligt underlag för hur kravet beräknats.

Har rättsskydd beviljats innan talan väckts vid tingsrätt upphör rättsskyddet, såvitt gäller kärande part, att gälla om beloppet – exklusive ränta – i stämningsansökan understiger ett prisbasbelopp.

5 Definitioner - Förklaringar

5.1 Objekttyper

Egendom indelas i följande objekttyper och vad som är försäkrat framgår av försäkringsbrevet.

5.1.1 Byggnad

Med byggnad avses byggnad och sådan byggnads ägare tillhörig egendom som hör till byggnad enligt Kap 2 § 2 i jordabalken, som lyder: "Till byggnad hör fast inredning och annat varmed byggnaden blivit försedd, om det är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden eller del av denna, såsom fast avbalkning, hiss, ledstång, ledning för vatten, värme, ljus eller annat med kranar, kontakter och annan sådan utrustning, värmepanna, element till värmeledning, kamin, kakelugn, innanfönster, markis, brandredskap, civilförsvarsmateriel och nyckel. I enlighet med vad som sägs i första stycket hör därjämte i regel till byggnad, såvitt angår

- bostad: badkar och annan sanitetsanläggning, spis, värmeskåp och kylskåp samt maskin för tvätt eller mangling,
- butiklokal: hylla, disk och skyltfönsteranordning,
- samlingslokal: estrad och sittplatsanordning,
- ekonomibyggnad till jordbruk: anordning för utfodring av djur och anläggning för maskinmjölkning,
- fabrikslokal: kylsystem och fläktmaskineri.

Reservdel och dubblett till föremål som avses i första eller andra stycket hör ej till byggnaden.

Till byggnad räknas även

- ledningar och utrustning för datoruppkoppling och kabel-TV för boendes gemensamma bruk
- sopsuganläggning samt oljetank och bränsle inom fastigheten, avsedda för försäkrad byggnads uppvärmning.

5.1.2 Maskiner/inventarier

Med maskiner/inventarier avses egendom som inte är hänförlig till annan objekttyp. Till maskiner/inventarier hänföres sålunda bl a

- maskiner, inventarier, ledningar, som inte är att hänföra till objekttypen *byggnad*
- förbrukningsartiklar såsom bränsle och smörjmedel
- reservdelar till egna maskiner, verktyg och redskap
- utrustning för butik, kontor, laboratorium eller lagerlokal
- trycksaker så som kataloger och reklamtryck, varuprover
- modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster
- emballage av inventariekaraktär
- fast inredning som tillhör hyresgäst
- egendom anskaffad för uthyrning eller leasing
- *datamedia*.

5.1.3 Varor

Med varor avses egendom avsedd för försäljning t ex

- råvaror
- produkter i arbete
- hel- eller halvfabrikat
- varor anskaffade för försäljning
- osålda lotter, som ska redovisas
- emballage och annan lös egendom, som är avsedd att ingå i varan eller dess förpackning och att åtfölja varan eller försäljas tillsammans med denna.

5.1.4 Ritningar, arkivalier, datainformation och programlicenser

Med ritningar, arkivalier, datainformation och programlicenser avses

- originalritningar och andra originalhandlingar (t ex manuskript, bokföringsböcker, kartotek, korrespondens och exponerad originalfilm) samt tidningars, bildbyråers och fotoateljéers arkiv och liknande
- den information som finns på datamedia
- användarlicenser för programvara, varmed förstås användarlicens inkl.kodfunktion (hårdvaru- eller mjukvarulås) innebärande rätt att, enligt användaravtal, använda leverantörs/konstruktörs programvara.

5.1.5 Pengar, värdehandlingar och värdebevis

Med pengar, värdehandlingar och värdebevis avses

- pengar och gällande frimärken
- aktier, obligationer, kuponger, inlösta lottsedlar, växlar, checkar, och andra fordringsbevis eller värdebevis t.ex färd- inträdesbiljetter, månads- och årskort, telefonkort samt förköpshäften.

Som värdebevis avses inte bank- eller kreditkort.

5.1.6 Kunders egendom

Med kunders egendom avses kunder tillhörig egendom som är i försäkringstagarens vård och som har direkt samband med den försäkrade verksamheten.

5.1.7 Arbetstagares egendom

Med arbetstagares egendom avses arbetstagares

- personliga lösegendom, dock inte *pengar och värdehandlingar*
- egendom som, enligt gällande kollektivavtal vid skada skall ersättas av arbetsgivaren.

5.2 Återställande

Återställande innebär för

- *maskiner/inventarier* reparation eller återanskaffande av egendom av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål.

5.3 Värdering

Nyanskaffningsvärde

Nyanskaffningsvärde vid viss tidpunkt innebär för

- *maskiner/inventarier* den kostnad som skulle ha uppkommit, om ny egendom av samma eller lika ändamålsenligt slag anskaffats vid denna tidpunkt.

I värdet skall inräknas alla kostnader, t.ex för in- och urmontering, transport, material och arbete, som fordras för att egendomen skall kunna tas i bruk.

Tekniskt värde

Tekniskt värde vid viss tidpunkt är *nyanskaffningsvärdet* vid tidpunkten med avdrag för ålder, slitage och omodernitet*. *Med avdrag för omodernitet avses även den värdeminskning som beror t ex på minskad användbarhet, nya produkter och ny teknik.

Ekonomiskt värde

Med ekonomiskt värde avses egendomens marknadsvärde, det vill säga det sannolika priset för egendomen vid en normal försäljning. Om marknadsvärdet inte fastställts, kan värdet av avkastningsförväntningar och andra värdepåverkande faktorer utgöra marknadsvärde på egendomen. Sådana värdepåverkande faktorer är till exempel ålder, slitage, omodernitet, belägenhet eller användbarhet.

5.4 Definition av täckningsbidrag

Med täckningsbidrag i avbrottsförsäkring förstås försäljningsvärdet för såld, levererad vara eller utförda tjänster - exklusive mervärdesskatt - minskat med nedanstående kostnader för försäljning, tillverkning och drift bestående av

- lämnade rabatter, bonus och provisioner till annan än fast anställd
- frakter, transport- och sjöförsäkringspremier, samt tullavgifter
- emballage
- licenser och royalties i den mån de inte är garanterade
- förbrukning av direkt och indirekt material, d.v.s. huvudsakligen råmaterial, förbrukningsartiklar och handelsvaror
- reparation och underhåll av maskiner, verktyg och övriga driftsinventarier
- energi-, vatten- och avloppsavgifter i den mån de inte utgör kontrakterade minimiavgifter
- tillverkningskatter.

I täckningsbidraget inräknas här löner till alla arbetare samt av dessa löner beroende avgifter enligt lag eller avtal.

Anvisning till definitionen

Kostnad för direkt och indirekt material skall så nära som möjligt beräknas efter marknadspriset under den tid som materialförbrukningen avser.

Vissa avdragsposter i definitionen hänför sig till rörelsens tillverkningsvolym. Denna överensstämmer i regel inte med försäljningsvolymen varför tillverkningskostnaderna måste korrigeras med värdet av förändrad volym av egentillverkat hel- och halvfabrikatlager. Denna korrigering sker med förändringen av lagrets inventerade värde mellan räkenskapsårets början och slut. Detta förutsätter att inventeringsprinciperna är oförändrade under året samt att all inverkan genom förändring av dolda reserver elimineras. Förändringen av det inventerade värdet skall omräknas med hänsyn till marknadspris under perioden för direkt och indirekt material.

Om lagret ökat måste tillverkningskostnaderna reduceras för att överensstämja med försäljningsvolymen. Om lagret minskat måste tillverkningskostnaderna ökas. Vid justering på grund av lagerförändring skall in- och utgående lager av hel- och halvfabrikat tas upp till summan av däri nedlagda tillverknings- och driftskostnader enligt definitionen.

5.5 Övrigt

Arbetsområde

Med arbetsområde avses det område - samt därtill hörande tillfällig upplagsplats - som försäkrad disponerar vid utförande av entreprenad-, installations-, montage- eller reparationsarbete i samband med *byggnads-* eller *montageverksamhet*. Till arbetsområde räknas inte den försäkrades ordinarie, permanenta arbetsplatser, t ex kontor, verkstäder, förråd, grustag eller stenkross.

Automat

Med automat avses automat för vars funktion krävs pengar, polletter, kontokort eller motsvarande (t ex försäljnings-, musik-, växlings- och spelautomat).

Basbelopp

Med basbelopp avses här prisbasbeloppet d.v.s. det belopp som fastställs enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och som gällde för januari månad det år skadan inträffade.

Basvillkor - Kontorsplus

Datavirus

Med datavirus avses att ett program eller ett antal instruktioner kopierar sig själv (smittar) till andra existerande program och filer (där det inte hör hemma) i avsikt att åstadkomma oönskade effekter.

Datainformation

Med datainformation avses information som lagras på *datamedia*.

Datamedia

Med datamedia avses det fysiska underlaget på vilket *datainformation* registreras eller lagras (data-bärare).

Dator

Med dator avses här apparat för databehandling, som enligt i förhand fastställt program kan utföra omfattande beräkningar, med tillhörande in - och utenheter t. ex bildskärm, tangentbord, mus, skrivare, CD-läsare, scanners, modem, datavideoprojektor (PC-kanon), digitaliseringsbord, nätverkskablage och nätverksutrustning.

Bärbar dator är en persondator, som är avsedd för mobilt användande, inkluderande bildskärm och tangentbord. Som bärbar dator räknas även handdatorer.

Försäkringsställe

Med försäkringsställe avses den gatuadress eller fastighetsbeteckning som anges i försäkringsbrevet där verksamhet bedrivs.

Försäkringslokal

Med försäkringslokal avses samtliga lokaler som direkt ansluter till varandra och som disponeras av försäkringstagaren för den försäkrade verksamheten. Om försäkringstagaren disponerar hela byggnaden anses hela byggnaden som försäkringslokal.

Vid fastighetsförsäkring avses lokal för fastighetens förvaltning och annan lokal som är avskild från allmänna utrymmen som försäkringslokal.

Förvaringsplats

Med förvaringsplats avses här byggnad samt om det särskilt angivits i försäkringsbrevet, egendom utomhus, i plasthall, tält eller container.

Godkänd låsenhet

Med godkänd låsenhet avses låsenhet

- låskista, låscylindrar/tillhållarpaket och slutbleck vilka är certifierade enligt SS 3522 klass 3
- hänglås
 - vid utvändig låsning - hänglås, som är certifierat enligt SSF:s norm för hänglås, klass 4/grade 5 och hänglåsbeslag certifierade enligt SSF:s norm för hänglåsbeslag, klass 4/grade 5
 - vid invändig låsning - hänglås, som är certifierat enligt SSF:s norm för hänglås, klass 3/grade 4 och hänglåsbeslag certifierade enligt SSF:s norm för hänglåsbeslag, klass3/grade 4.

Godkänd värdeförvaringsenhet

Med godkänd värdeförvaringsenhet - enhet för skydd av pengar, värdeföremål och värdehandlingar mot inbrott - avses här kassasäkerhets och värdeskåp som efter provning blivit certifierade enligt nedanstående standard. För kassa och säkerhetsskåp gäller beteckningarna

- enligt svensk standard, SS 3493 för kassaskåp och SS 3492 för säkerhetsskåp.

För värdeskåp gäller beteckningarna

- svensk standard, SS 3000
- svensk standard, SS 3150/ INSTA 610

Basvillkor - Kontorsplus

- SIS 704001 och SIS 837501
- LPS 1183 utgåva 3 och 4
- europeisk standard SS - EN 1143-1

Värdeförvaringsenheten skall vara varaktigt märkt med typ, skyddsvärdespoäng, "Grade", tillverkningår och tillverkningsnummer.

Beloppsbegränsningar

För de ovan uppräknade kassa- säkerhets och värdeskåpen gäller följande beloppsbegränsningar för hur högt värde som tillåts förvaras i respektive skåp.

Kassa- och säkerhetsskåp

För kassaskåp enligt SS 3493 och säkerhetsskåp enligt SS 3492 är beloppsgränsen 1 basbelopp

Värdeskåp enligt standard SS 3000

Skyddsvärdespoäng	Basbelopp	Skyddsvärdespoäng	Basbelopp
60-80	1,5	161-200	13
81-120	2,5	201-280	18
121-160	8	281-360	26

Värdeskåp enligt standard SS 3150/Insta 610

Skyddsvärdespoäng	Basbelopp	Skyddsvärdespoäng	Basbelopp
40	4,5	200	26,5
50	5,5	210	27,5
60	6	220	31,5
70	6,5	230	33
80	7,5	240	34,5
90	9	250	37
100	9,5	260	38,5
110	11,5	270	40
120	14,5	280	42,5
130	15,5	290	44
140	16,5	300	45,5
150	17	310	48
160	19	320	49,5
170	21	330	52
180	23	340	53,5
190	25	350	59
-	-	360	60

Värdeskåp enligt standard SIS 704001 och SIS 837501

Klass	Basbelopp
V2	1,5
V2S	2,5
V3	13

Värdeskåp enligt standard LPS 1183

Basvillkor - Kontorsplus

Sprängprovat /EX- certiferat

Grade	Basbelopp
Grade V	16,5
Grade V1	27,5
Grade V11	49,5

Ej sprängprovat/ Ej EX-certiferat

Grade	Basbelopp	Grade	Basbelopp
Grade 0	1,5	Grade IV	6,5
Grade I	2	Grade V	10,5
Grade II	2,5	Grade VI	18
Grade III	4,5	Grade VII	34,5

Värdeskåp enligt standard SS-EN1143-1

Sprängprovat / EX- certiferat

Grade	Basbelopp	Grade	Basbelopp
Grade 0	2	Grade IV	14
Grade I	3,5	Grade V	19,5
Grade II	5,5	Grade VI	33
Grade III	9	Grade VII	60

Ej sprängprovat/ Ej EX-certiferat

Grade	Basbelopp	Grade	Basbelopp
Grade 0	1,5	Grade IV	9
Grade I	2	Grade V	14
Grade II	3,5	Grade VI	21
Grade III	5,5	Grade VII	41

Inkrypningskydd

Med inkrypningskydd avses skyddsanordning för öppning i omslutningsytor (vägg, golv och tak) som syftar till att försvåra för obehörig att ta sig in genom öppningen, t ex stålgaller.

Installation

Med installation avses system eller anordning med anslutna föremål, t ex värmepanna, cirkulationspump, expansionskärl, värmeväxlare, kyl- eller frysanläggning, antennenläggning, sopsuganläggning, hiss, ledningssystem för kallvatten, varmvatten, värme, avlopp, ventilation, gas, elektricitet eller liknande. Med *installation* avses dock inte dräneringssystem.

Kavitation

Kavitation innebär uppkomst av hålrum, blåsor, i hastigt strömmande vätska, när vätsketrycket lokalt sjunker till ett värde nära vätskans ångtryck vid ifrågakvarande temperatur. De invid materialytan uppkomna hålrummen kan störta samman under slagverkan, t ex vid propellrar, vattenturbiner, rörförträngningar. Två huvudtyper av kavitationsangrepp kan särskiljas, nämligen

- kavitationserosion, varvid angreppet är enbart mekaniskt
- kavitationskorrosion, varvid angreppet utgörs av samtidig korrosion och kavitationserosion.

Korrosion

Definieras av Tekniska Nomenklaturcentralen som "angrepp på ett material genom kemisk eller elektrokemisk reaktion med omgivande medium". Kemisk korrosion förekommer i torr miljö, t ex i torra gaser eller i vattenfria organiska vätskor. I närvaro av vatten sker korrosion genom elektrokemiska reaktioner.

Terrorism/ terrorhandling

Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår och som framstår att vara utförd i syfte att

- allvarligt skrämja en befolkning
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd eller
- allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

Årsomsättning

Med årsomsättning avses försäljningsvärdet enligt senast avslutade räkenskapsår för såld, levererad vara och/eller utförda tjänster exkl mervärdeskatt.

Omfattar senaste räkenskapsår längre eller kortare tid än 12 månader skall omräkning motsvarande 12 försäljningsmånader göras.